

Diari Oficial

del

Consell General

Núm. 2/1999 - 40 pàgines
Sessió Ordinària del dia 4 de març de 1999

El dia 4 de març de 1999, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall el M. I. Consell General, en Sessió Ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 5/1999, que és el següent:

1- Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei contra el frau en matèria duanera.

2- Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei de control de les mercaderies sensibles.

3- Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei de modificació de la tarifa general de taxes sobre el consum.

4- Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei de modificació de la Llei de taxes sobre el consum, de data 30 de desembre de 1985.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Francesc Areny Casal i Miquel Àlvarez Marfany, síndic general i subsíndic general, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Joan Tomàs Roca
M. I. Sr. Jordi Torres Alís
M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló
M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer
M. I. Sr. Miquel Alís Font
M. I. Sr. Miquel Àlvarez Marfany
M. I. Sr. Guillem Areny Argelich
M. I. Sr. Francesc Areny Casal
M. I. Sr. Josep Areny Fité
M. I. Sr. Modest Baró Moles

M. I. Sr. Francesc Bonet Casas
M. I. Sr. Miquel Casal Casal
M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela
M. I. Sr. Josep Dallerès Codina
M. I. Sr. Simó Duró Coma
M. I. Sra. M. Rosa Ferrer Obiols
M. I. Sr. Agustí Marfany Puyoles
M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó
M. I. Sr. Antoni Martí Petit
M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora
M. I. Sr. Francesc Mora Sagués
M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons
M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó
M. I. Sr. Marc Pintat Forné
M. I. Sr. Jordi Serra Malleu
M. I. Sr. Enric Tarrado Vives

El M. I. Sr. Síndic General ha excusat l'absència del M. I. Sr. Ladislau Baró Solà per estar fora del país i del M. I. Sr. Jaume Bartumeu que es retardarà per motius personals.

També hi és present el M. I. Sr. Marc Forné Molné, cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Albert Pintat Santolària, ministre de Relacions Exteriors; Susagna Arasanz Serra, ministra de Finances; Enric Casadevall Medrano, ministre d'Economia; Càndid Naudi Mora, ministre d'Ordenament Territorial; Josep M. Goicoechea Utrillo, ministre de Salut i Benestar, i Pere Cervós Cardona, ministre d'Educació, Joventut i Esports.

Assisteix també a la sessió el Sr. Carles Santacreu Coma, secretari general del Consell General.

(El Sr. Enric Tarrado Vives, secretari de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 16.20 h)

El M. I. Sr. Síndic General:

Moltes gràcies.

Abans d'entrar en l'ordre del dia, els 4 projectes que figuren en l'ordre del dia de la sessió d'avui foren admesos a tràmit sota procediment d'extrema urgència i necessitat el dia 2 de març, i lliurats el mateix dia als membres.

Havent estat presentada una moció discrepant respecte al caràcter d'extrema urgència i necessitat dels 4 Projectes de Llei, per part del Sr. Jordi Torres per l'Agrupament Nacional Democràtic i dels Srs. Jaume Bartumeu, Vicenç Mateu i Simó Duró, pel Grup Mixt, procedirem, en primer lloc, al debat incidental previst pel Reglament.

Per exposar la moció, té la paraula el Sr. Simó Duró.

El M. I. Sr. Simó Duró:

Gràcies Sr. síndic.

Ja heu fet el preàmbul -diguem- a la nostra intervenció i diem que d'acord amb el que disposa l'article 113.3 del Reglament del Consell General, passem a presentar la següent moció al procediment d'extrema urgència i necessitat, acordat per la Sindicatura per a la tramitació dels següents projectes: Projecte de Llei contra el frau en matèria duanera; Projecte de Llei de control de les mercaderies sensibles; Projecte de Llei de modificació de la tarifa general de taxes sobre el consum, i Projecte de Llei de taxes sobre el consum, de data 30 de desembre de 1985.

Per tot l'exposat fem una moció: s'acorda que el Projecte de Llei contra el frau en matèria duanera; el Projecte de Llei de control de les mercaderies sensibles; el Projecte de Llei de modificació de la tarifa general de taxes sobre el consum, i el Projecte de Llei de taxes sobre el consum, de data 30 de desembre de 1985, siguin tramitats segons el procediment legislatiu comú.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies.

També pel Grup Mixt i per exposar...

Sí... perdoneu, no heu acabat?

El M. I. Sr. Simó Duró:

Sí, ja he acabat... ja he acabat, diguem l'exposició, motiu pel qual, doncs, ho posem a la consideració d'aquesta Molt Il·lustre Assemblea.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies.

També pel Grup Mixt té la paraula el Sr...

El M. I. Sr. Simó Duró:

Jo mateix!

Si em permeteu, Sr. síndic. Sí, de fet he fet la presentació i llavors, doncs, ja entro en el debat, en el sentit de fer conèixer a aquesta Assemblea les discrepàncies i el motiu pel qual he interposat i, també, he estat signatari d'aquesta moció.

Primer: No entenc l'extrema urgència i necessitat per un tema tan encallat.

Dos: L'article 113.3 del Reglament del Consell em permet de discrepar sobre el fons. És un tema crític, certament, però que caldria regular pel procediment comú. S'ha escollit el contrari, llavors, públicament que se'ns expliquin els mòbils que obliguen a tanta precipitació i, espero que se'm contesti i que se'm contestarà, pel que respecta, doncs, al fons.

Sobre la forma crec que s'acorda tal sessió -més aviat dit- crec que s'acordà tal sessió abans de tenir la matèria. Com sempre posar el crònic bous davant del carro. Això senzillament, pel fet que va haver-hi una reunió de la Sindicatura -segons tinc entès- i els documents -em consta- van entrar a la Casa de la Vall a les cinc i vint, i la convocatòria era per a les quatre o quarts de quatre.

No s'han respectat, doncs, les 48 hores. Hom, és a dir jo -aquí en aquest cas és un plagi però ho precisorebé el dia 2 de març de 1999 la documentació dels projectes a tres quarts de nou del vespre... i no és culpa dels Nuncis, que quedi ben clar..., i La documentació complementària relativa al Projecte de Llei contra el frau en matèria duanera, el dia 3 de març, -ahir- vers dos quarts de sis de la tarda. Crec fins i tot que es podria impugnar tal sessió.

A després, tres, i em dirigeixo a vós Sr. Síndic, perquè entenien que vostè sols acceptaria aquest procediment -aquest procediment d'extrema urgència i necessitat- si existís l'acord de tots els partits, i ho he de dir, que sàpiga que el Grup Mixt no li ha donat el seu plàcet.

Pel moment és tot.

El M. I. Sr. Síndic General:

També pel Grup Mixt i per exposar la moció té la paraula la Sra. Rosa Ferrer.

Teniu la paraula.

La M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer:

Si, gràcies Sr. síndic.

El dia 13 de novembre de l'any 1997, en discutir-se en aquesta Casa de la Vall una moció semblant a la que ara ens ocupa, els consellers de Nova Democràcia ja vam manifestar la nostra preocupació per la veritable subversió al Reglament del Consell General, que representa la tramitació de projectes de llei pel procediment d'extrema urgència, que sota cap prisma jurídic, polític, ni social no poden pas recollir la qualificació d'extrema urgència i necessitat per part de la Sindicatura.

Avui, tampoc no hi ha cap esdeveniment que suposi una necessitat nacional imperiosa o indefugible que pogués justificar que l'impediment al Consell General d'exercir la seva missió institucional: esmenant, modificant i ampliant o reorientant els projectes de llei.

Uns projectes de llei que no es porten, doncs, a discussió parlamentària sinó que es porten a l'aprovació dels escolans d'amén d'aquesta sala.

El ministre d'Economia i portaveu del Govern declarava a la ràdio i televisió pública, abans d'ahir dimarts, a quarts de sis de la tarda, que els projectes de llei que el Govern acabava d'entrar a tràmit s'havien de tractar per aquesta via d'excepció ja que, al capdavall, tots els grups polítics tenien ja la seva posició prefixada i no calia pas perdre temps en estèrils discussions.

Era la traducció, en llenguatge planer, del que reiteradament ha vingut explicant el ministre d'Economia en les seves compareixences públiques com a portaveu del Govern: parlar massa amb l'oposició pot generar una pèrdua de temps i qui mana, mana.

Una altra vegada el Partit Lliberal i els seus socis ens volen imposar de mala manera la llei del més fort.

La majoria ha de poder fer prevaler el seu criteri. Aquesta és la base mateixa de la democràcia. No hi ha res a dir.

Ara bé, que el criteri de la majoria s'acabi imposant no comporta pas l'obligació de saltar-se a la torera les formes democràtiques.

En un règim de copríncipat parlamentari com el que tenim a Andorra -malgrat que a molts lliberals els

pesi- la forma d'actuació política -remarco la forma- de la majoria és el que compta.

El que permet distingir un sistema polític democràtic i europeu d'un sistema polític autoritari propi d'una "república tabaquera" és precisament la forma en què s'imposa la llei del més fort.

La gran aportació de l'Estat andorrà constitucional fou la introducció del conjunt de garanties d'un estat de dret a la vida política.

Per això, quan no es guarden les formes no s'està respectant l'essència mateixa de l'estat de dret.

On són les mínimes formes democràtiques que una majoria de consellers generals, que representen el 43% dels electors del país, ha de seguir per respectar amb democràcia una minoria de consellers generals que representem el 57% dels electors d'Andorra?

No les veiem pas en el que s'ha fet durant les darreres quaranta-vuit hores.

Quatre projectes de llei presentats a quarts de sis de la tarda d'abans d'ahir, dimarts, -com ha dit el company Simó Duró- i que els consellers generals de Nova Democràcia no vam rebre, -nosaltres-, fins passades les set del vespre -quarts de vuit de la tarda-, i després que el meu company Jaume Bartumeu hagués formulat telefònicament una queixa expressa a la Sindicatura, al síndic general, sobre aquesta absència de comunicació immediata de la documentació.

Una altra documentació complementària -així la qualificava el síndic en la carta que ens adreçà ahir a la tarda- que el Govern trameté ahir al migdia a la Casa de la Vall en adonar-se que en el Projecte de llei contra el frau en matèria duanera, entrat a tràmit abans d'ahir, hi mancaven annexes, és a dir, que ens lliuren una documentació a mitges.

I, per acabar-ho d'adobar, un projecte de llei, el de modificació de la llei de taxes sobre el consum, de 30 de desembre de 1985, que suposa despullar de manera inconstitucional el Consell General d'una matèria que li està reservada, que és el poder legislatiu.

S'han perdut les formes, i els lliberals fan evident, avui, l'encert d'aquella frase francesa que diu: "quand les bornes sont dépassées il n'y a plus de limites".

Efectivament, una vegada us heu saltat les fites que delimiten el marc constitucional i el sistema parlamentari, ja no hi ha límit ni barrera que pugui condicionar, contenir o modular la llei dels més forts.

Avui us saltareu l'estat de dret, i començareu a tirar pel dret.

Torneu a la pràctica del vell caciquisme, amb la nostra ferma oposició que seguirem manifestant en aquesta sala. Si el síndic general troba, d'aquí al final

de la legislatura, alguna matèria que permeti convocar el Ple del Consell General més enllà dels Consells Tradicionals de Sant Tomàs o del Dia de la Constitució, els quals esperem que no gosareu pas suprimir.

Pel que acabem d'exposar votarem la moció presentada amb la finalitat d'impedir que el Consell General vagi desapareixent de l'àmbit institucional andorrà.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

També, per a l'exposició de la moció té la paraula el Sr. Jordi Torres, de l'Agrupament Nacional Democràtic.

El M. I. Sr. Jordi Torres:

Gràcies Sr. síndic.

No és la primera ni la segona vegada que es presenta en aquesta cambra una moció que discrepi de la consideració del govern lliberal quant al caràcter d'extrema urgència i necessitat en la tramitació d'un projecte de llei. Hem de reconèixer, però, que l'actual Govern ha establert un nou rècord, ja que aquesta vegada no ha estat una sinó quatre les lleis que ens volen fer aprovar per aquest procediment.

Ja vam dir en les anteriors ocasions, en les quals va estar plantejada la qüestió de què aquest tipus de tramitació ha de ser reservat als casos excepcionals, tal com és el propi que enuncia la llei. Ens diran que vostès consideren aquests temes com a urgents. I els responem, a l'avança, que si bé podem considerar una certa premura en la tramitació dels mateixos, han tingut temps suficient per presentar-los a tràmit parlamentari -des del moment en què es va evidenciar una relativa urgència- pel procediment normal.

Pensem que, majoritàriament, els temes motiu d'aquests projectes de llei són prou importants com per merèixer una anàlisi detallada de l'articulat -sobretot en tres dels casos- per part dels consellers generals. Vostès neguen, avui, novament, la funció principal d'aquest i de qualsevol parlament: el debat, l'aportació, la millora dels textos, el treball pel bé comú.

Encara no fa un any, ja us deia en aquesta mateixa sala -i cito-: "Senyors, això no és seriós. Aquestes actuacions són contràries al respecte mínim que s'ha de tenir per als representants del poble, per més que siguin a l'oposició. I vostès, senyors consellers de la majoria lliberal, en votar aquesta Llei donen suport a tals formes de procedir. I vostè, Sr. síndic, en saber-

ho i acceptar el procediment d'extrema urgència i necessitat, també!" Avui em reafirmo, lletra per lletra, en aquestes paraules pronunciades, curiosament, en el debat al Projecte de llei de modificació de la llei contra el frau en matèria duanera, una de les lleis que avui tornen a estar damunt la taula.

Més a prop en el temps -encara no fa dos mesos- els vam suggerir que es dediquessin a utilitzar aquest sistema de tramitació, pel procediment d'extrema urgència, si ens volien evitar fer perdre temps, tot fent veure que les comissions legislatives debatien els textos. Constatem que ens van prendre la nostra paraula al peu de la lletra. Ara, els aconsellem que segueixin pel camí iniciat avui amb el Projecte de llei de modificació de la llei de taxes sobre el consum, és a dir, el de la legislació delegada, i així, encara anirem millor. Hauran aconseguit, definitivament, fer tancar la boca als electors, almenys a tots aquells -una àmplia majoria- que no els van votar.

Quant al contingut de cadascun dels projectes de llei, com que suposem que l'oposició perdrà la votació relativa a aquest debat incidental, ja ens hi referirem més endavant. Ja els avancem, però, que la forma de tramitació dels mateixos significa per a nosaltres un motiu suficient per a votar-hi en contra, i així ho farem.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies.

Abans de passar la paraula al Govern, només voldria fer una puntualització per contestar la intervenció del Sr. Simó Duró que respecte a la convocatòria d'aquesta sessió, s'ha seguit pel procediment que habitualment s'ha seguit pels casos de tramitació de projectes amb el caràcter d'extrema urgència i necessitat i que, doncs, no hi ha hagut cap canvi al respecte, i la documentació es va trametre el més ràpidament possible. Una vegada vam disposar dels projectes es va fer tot el necessari perquè poguessin arribar el més ràpidament possible a tots els consellers.

Efectivament, el Sr. Jaume Bartumeu, em va fer una trucada telefònica per dir-me -em sembla- a les sis i mitja de la tarda, que no ho havia rebut. Vaig informar-me prop del personal, i s'estava procedint al repartiment i es va fer el màxim perquè es fes el més ràpidament possible.

Doncs, això, des del punt de vista reglamentari, la convocatòria del consell no ha canviat respecte a les altres vegades i, respecte a l'horari de la convocatòria de la Sindicatura, aquesta estava convocada per les

quatre, per tractar d'altres temes. I és cert que la documentació, doncs, va arribar prop de les cinc respecte als projectes de llei, i que el Govern va demanar que s'acceptessin amb caràcter d'extrema urgència i necessitat. La Sindicatura, per majoria, els va atorgar aquest caràcter.

Només dit això, passo la paraula al Govern.

Sr. Cap de Govern, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

El debat immediat és sobre la qualificació d'extrema urgència i necessitat. Sense la moció també teníem la intenció d'explicar-ho, com és natural.

L'interès d'aquesta declaració -tal com el Sr. síndic ha explicat- feta dins de les normes que el Reglament ens marca, l'única cosa que he de dir, davant de vostès, és excusar-me novament, tal com vam fer-ho per carta, pel fet de què els dos o tres annexos -documents complementaris- no van anar amb la primera tramesa. El fet, d'això, és que no canvia en realitat res, perquè són uns annexos que ja són els de la llei vigent. Per tant, vostres senyories, no hauran hagut d'analitzar uns documents diferents perquè ja estan a la llei aprovada, a la llei vigent fins avui, encara. Però ens excusem. No hi va haver la tramesa en el moment adequat, junt amb els demés documents, tot i que, com diu el Reglament, s'ha de convocar un Consell dins de les quaranta-vuit hores, i és com ha estat fet pel Sr. síndic.

El que tots sabem és que la importància d'aquests temes no es debat amb un dia, com és el cas d'avui aquí, sinó que fa molts dies que s'ha debatut, per l'interès general que nosaltres creiem que tenen aquestes lleis per tot el país. Però, també, d'una manera molt clara per un fet i, és que, també n'hem estat parlant amb el Grup Parlamentari Liberal. Totes aquestes lleis van ser l'objecte, -i tota la problemàtica, el bloc de lleis en si mateix- va ser l'objecte d'una proposta per treballar conjuntament amb l'oposició, en el seu moment, que va ser rebutjada, se'ns va dir: "teniu la responsabilitat de governar, feu-ho, i de fer les lleis per part del Grup Parlamentari majoritari, feu-les i no hi participarem". A partir d'aquí la possibilitat que es treballés conjuntament, es va frustrar. Jo he de dir que pel que fa al tràmit ordinari hi ha una cinquena llei, d'aquest bloc de lleis, que ha estat presentada pel tràmit ordinari, i amb ella es podrà veure si realment hi ha voluntat de cooperar o de no cooperar. És la llei de modificació del Codi penal que va junt amb aquestes, però que no pot ser tramitada, lògicament, per la Constitució i pel Reglament, per una altra

forma que l'ordinària, perquè és qualificada i, en fi, serà el moment per demostrar si es pot treballar conjuntament, o si no es vol, això en el seu moment vindrà. De moment no ha volgut ser així i, el Govern, executant la seva responsabilitat amb el suport del Grup Parlamentari Liberal -que li correspon fer-ho- ha tirat endavant aquestes lleis per una raó o per moltes raons. Entre altres, perquè en la sessió parlamentària en la qual entrem... fer dos vegades el debat -possiblement, o més i tot- per un tema que està perfectament assumit, i doncs vàries d'aquestes lleis son perfectament conegudes. L'únic que hem fet, això sí, és anar-les polint amb el treball que hem fet amb el Grup Parlamentari. No és exactament la primera versió que es va fer, com és natural. Tothom les ha pogut tenir, debatre-les i fer-nos arribar els seus suggeriments. Com que formen un bloc, un conjunt, ja era hora de passar-les, i de passar pàgina en aquest tema, però no en el tema de les lleis en elles mateixes, sinó en tot el que està darrere, del tema del tabac.

Als lliberals ens ha correspost la responsabilitat de fer-ho, la responsabilitat de posar el país de cara al seu futur en aquest tema, i en tots els altres que facin falta, i no dubtin, vostres senyories i el país, que ho farem.

Voldria puntualitzar un parell d'afirmacions que s'han fet per part de l'oposició, aquella que ha estat tantes vegades repetida del 43% dels electors. No s'ha d'oblidar que quan diuen això estan parlant de la llista nacional, una llista del Partit de la Unió Liberal contra tres llistes de l'oposició, separades. No sé si avui en dia estan més unides que llavors, o més aviat dóna la impressió que menys, però, en tot cas, també s'ha de tenir en compte que la meitat dels consellers, que són aquí, són elegits per parròquies, de dos en dos, i allí els resultats no són aquests, s'hauria de mirar cadascun d'ells. És molt simplificat dir: n'hi ha uns que tenen el 43% i, per tant, no tenen la majoria i els altres tenim el 57%. Hauran de demostrar si "tenim" correspon amb la realitat en unes pròximes eleccions, no en les anteriors. En les anteriors, nosaltres vam presentar una llista única i ens va votar, sí, el 43% de tot el país la llista general, i a les parròquies, en moltes d'elles per no dir en la majoria, vam guanyar llargament davant de dos, tres i quatre llistes, és a dir, fins a tres llistes adversàries. El dia que hi hagi una sola llista, o dos llistes de l'oposició, tornarem a fer els números, i llavors seran més reals, perquè l'aritmètica no vol dir que tots els que van votar les tres llistes de l'oposició tornin a votar junts una llista única de l'oposició. Això ja ho veurem en el seu dia, però m'interessa dir que no es pot oblidar mai que els consellers d'aquesta Cambra són elegits una meitat pel sistema... -dos de cada parròquia- i

l'altra meitat d'una llista nacional. I amb aquests números, que no són els mateixos que els de la Sra. Rosa Ferrer que s'entossudeix a repetir, i el Sr. Jordi Torres a donar-li la mateixa transcendència quan, en realitat, s'ha d'explicar tot.

Això és el que he fet ara i, en fi, voldria agrair -que el Grup Parlamentari Liberal- el suport i l'ajuda que ens ha donat per treballar aquestes lleis. Als lliberals ens ha correspost -com he dit abans- aquesta feina, la feina de passar pàgina en un tema important. El ministre de Relacions Exteriors, en el moment de discutir el contingut de les lleis els explicarà a tots vostès i al país, amb més amplitud, els motius, no els mòbils, Sr. Duró -a vostè, potser la seva manera de parlar, aquí, l'ha traït una mica- nosaltres no ens movem per mòbils sinó que ens movem per motius. Per motius per fer lleis, i per motivacions, per objectius, però en fi... És veritat hem posat els bous davant del carro, ho ha dit així. Aquesta vegada, també, l'ha enganyat el seu pensament... Vostè volia dir que havíem posat el carro davant dels bous, però ho hem posat al revés, hem posat els bous davant del carro. Com ha de ser!

En fi, de moment és tot Sr. síndic.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Lliberal, té la paraula el Sr. Francesc Mora.

M. I. Sr. Francesc Mora:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, des del Grup Parlamentari Lliberal compartim plenament els criteris del Govern a l'hora de presentar els projectes de llei amb caràcter d'extrema urgència i necessitat. També entenem l'oposició, en el moment d'utilitzar al màxim aquest procediment que permet el Reglament del Consell General i, per tant, entenem perfectament la seva legitimació per instar aquesta votació. Nosaltres entenem que el procediment emprat està avalat tant per la Constitució com pel Reglament del Consell General, però això, per a nosaltres, no és suficient, sinó que entenem, també, que aquest procediment... hi ha un aval moral per fer-ho així. És a dir, que ens hauria agradat, des del Grup Parlamentari Lliberal, que s'hagués pogut presentar tant en la forma com en el procediment tots aquests textos i totes aquestes lleis, d'una manera molt més, diríem, de col·laboració o de consens amb l'oposició.

S'ha parlat de les formes, que no es guarden les formes, que no s'ha tingut temps d'analitzar-les... Bé, entenem que els textos estaven a la disposició dels grups de l'oposició des de -crec recordar- el 19 de

gener. En una comissió especial, es van entregar els textos. La resposta en aquell moment va ser: "és el nostre problema, que ens el solucionéssim nosaltres". Per tant, crec que la forma, el procediment... Estem legitimats per haver intentat, en el seu moment, arribar a un acord. La pregunta que ens fem a nosaltres mateixos és: hauria canviat el sentit del seu vot si no s'hagués utilitzat aquest procediment? Tanta importància té aquest procediment que els hauria fet canviar el seu vot? Nosaltres pensem que encara que s'hagués canviat el procediment el seu vot no hauria canviat.

Per tant, entenem, que el Grup Parlamentari i el Govern, estan legitimats per a utilitzar aquest procediment i, per tant, en conseqüència, votarem en contra de la moció presentada.

Gràcies Sr. síndic.

(El M. I. Sr. Jaume Bartumeu s'incorpora a la reunió.
Són les 16.45 h)

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció? Sr. Simó Duró, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Simó Duró:

Gràcies Sr. síndic.

Amb tot el respecte... En la vostra intervenció... teniu el convenciment que de forma escrupulosa hi ha hagut el respecte del Reglament. El Reglament és molt clar i no sé si així, però en fi...

Només sobre el que voldria insistir és sobre la segona intervenció. Jo ja us ho havia sentit dir i, tot i que aquest procediment d'extrema urgència era un procediment que el desaconsellàvem perquè, senzillament, doncs, el que feia era... dividia... i això ja sabeu que eren les vostres paraules i les quals, doncs, havia pogut escoltar.

A després, el Sr. cap de Govern ha intervingut sobre un paquet de lleis. En el seu moment, quan els discutirem, ja veurem que aquests projectes, -i per lligar-ho una miqueta amb el que ha dit el Sr. president-, políticament s'ha tingut quinze dies com si s'hagués tingut un mes, no l'hauria, per conseqüència i pel que diré i pel que vaig dir, no els hauria votat. N'hi ha un que sí, li podria dir que potser sí que l'hauria votat: és el de les taxes. Però a condició que m'haguéssiu permès de poder consultar els agricultors de la meua parròquia, cosa que no heu permès per aquest procediment... Que us en quedi bona constància, Sr. Martí. No us ho agafeu amb riure, no, perquè el vostre riure, doncs, és incertat.

Senzillament perquè sí que ho hauria fet com cada vegada, d'això sí que en dono bona fe i, segurament, que en aquest cas, doncs, hauríeu tingut el meu vot que avui i, a després ja ho diré, doncs, no tindreu.

Sr. cap de Govern, ho he dit bé avui... perquè sinó us hauria dit el cavall al darrere, perquè un cavall és lleuger... Ja ho he dit ben bé, els bous enganxats al carro perquè quan passeu... no, no, ja ho heu dit bé vós i jo també, perquè tot ho trepitgeu i tot ho arraneu. És per això que ho he dit, perquè el bou és bèstia de peu feixuc.

He dit.

(Se sent riure)

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, Sr. Vicenç Mateu, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, jo el que voldria, com a membre de la comissió -i no volia intervenir en aquesta moció- em sento perfectament representat pel que s'havia dit fins aquí. El que passa és que sí que vull fer unes precisions com a membre de la Comissió de Relacions per Europa. Jo no volia referir-me a aquesta comissió, crec que no és la feina especial específica d'aquesta comissió, de discutir sobre el que discutirem avui, aquí i, en tot cas, com que s'han dit algunes coses que, per a mi, no són ajustades a la veritat, doncs, voldria matisar-les.

En primer lloc, jo continuo pensant que no s'han guardat, en absolut, les formes. En la meua intervenció global pel conjunt de les lleis insistiré sobre aquest tema. Voldria dir que no es van donar els textos el 19 de gener en el si d'aquesta comissió. Es van donar uns esborranys que estaven força allunyats del que és ara la redacció definitiva de les lleis.

I després, voldria assenyalar que em sembla que per part de la majoria lliberal i per part del seu portaveu, hi ha una confusió entre allò que s'elabora per consens, i el dret que qualsevol parlament i qualsevol parlamentari té. Un dret que em sembla que és pràcticament inherent a la feina de parlamentari, i que consisteix en poder esmenar els textos legislatius. Una cosa és treballar per consens, i és bo, si es pot arribar quan així és el cas. Però una altra manera de treballar és mitjançant la possibilitat de mostrar de vegades la discrepància, precisament, per fer aportacions que permetin millorar els textos.

Vostès, amb aquest plantejament, el que fan és impedir que nosaltres puguem fer això, i per aquesta raó, doncs, l'hem de censurar.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Jordi Torres, per l'Agrupament Nacional Democràtic, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jordi Torres:

Si, gràcies Sr. síndic.

Jo voldria dir al Sr. cap de Govern que les lleis, en realitat, sí que es van tramitar -com s'ha dit anteriorment- a la Comissió Especial d'Exteriors, però era un esborrany i no era una Llei definitiva, no sabíem, nosaltres, exactament el text que hi havia d'aquesta Llei. Aquesta llei s'ha de saber, tothom ha de saber que fa 48 hores que la tenim entre les mans... i no fa més de 48 hores. Aleshores, molt difícil és pronunciar-se sobre això.

Pel que fa al que sí haguéssim fet, Sr. Mora, i que vostè pressuposa que ho haguéssim fet d'aquesta manera... vostè no sap el que haguéssim fet en el seu moment. Podíem acordar la mateixa sintonia, també. Però, vostès ja marxen d'una suposada i una real majoria que tenen, i ja no donen peu a que pugui haver-hi aquest debat. Doncs, ho sento molt, en el cas que ens trobem, l'extrema urgència no la podem acceptar per tot això.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies.

Per la intervenció del Grup Lliberal, Sr. Antoni Martí, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Antoni Martí:

Gràcies Sr. síndic.

És veritat que com deia el Sr. Vicenç Mateu que potser no ve massa a *cuento*, per dir-ho així, que parlem una mica de la Comissió Especial de Relacions amb Europa. En tot cas, jo en parlaré de passada i justament, no parlaré pas del que ha passat anteriorment, abans del 19 de gener, però tampoc, sense voler dir que... es parla de comptabilitats, perquè, a veure, no voldria pas ofendre a cap dels consellers que estan actualment a l'oposició.

Jo penso que hi ha una afirmació, que acaba de fer el Sr. Jordi Torres, que, en tot cas, em sembla que o jo el vaig interpretar malament o no tindria la gosadia

de dir que vostè es va explicar malament, no? Però, en tot cas, quan el Sr. ministre d'Exteriors va venir, va venir amb uns esborranys de llei. També, és veritat que va dir que aquests esborranys eren un tema d'Estat, que seria bo que poguéssim consensuar-ho.

En aquell moment, Sr. Jordi Torres, la contesta no va ser la de buscar qualsevol mecanisme, la contesta va ser molt clara, va ser: "això és el vostre problema, això ho heu de solucionar vosaltres". És a dir, ara és molt fàcil de dir que potser s'haurien pogut buscar els mecanismes. Els mecanismes, en tot cas, es van oferir el 19 de gener i, en tot cas, aquests mecanismes, també, es van sepultar el 19 de gener amb una contesta -que jo puc entendre com a legítima-, però, en tot cas, a hores d'ara, que no es digui l'invers, perquè aquell dia es va dir molt clarament i, vostè, a demés, en particular, no ho va dir aquell dia sinó que va tenir l'honestedat de dir-ho molt abans, a l'octubre de l'any anterior.

El problema del tabac, senyors lliberals, en paraules seves diu: "s'ha de deslligar de la Comissió Especial, en tot cas, l'AND -i amb això estarà d'acord- no hi entrarem, ho solucioneu vosaltres, nosaltres tenim un altre posicionament". Vostè ho ha dit repetidament, últimament, el fet de deixar, el diferencial segurament en uns marges molt baixos i, segurament, vostè està legitimat per no votat cap d'aquestes lleis, perquè amb la seva teoria no hagués calgut fer cap d'aquestes lleis perquè hauríem acabat, definitivament, amb el tabac.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Sr. Jordi Torres, per l'Agrupament Nacional Democràtic, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jordi Torres:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Sr. Martí, evidentment, quan nosaltres diem que entrem a discutir aquestes lleis, es poden discutir aquestes lleis, perquè reduint el diferencial -com hem parlat nosaltres-, és una manera de discutir aquestes lleis. Doncs, nosaltres, ens prestem a discutir-les.

Ara bé, com que vostès no volen entrar en el fons del problema, llavors, sí que no podem començar a discutir, ni assentar-nos al tomb de la taula. Per això, diguem que ja no podem entrar a parlar d'aquestes lleis amb vostès, simplement és això.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Vicenç Mateu, heu demanat la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, jo no em vull fer pesat, però reiteraré la meua intervenció anterior.

A mi em sembla que són dos coses diferents, el fet que es busqui consensuar les lleis abans que hi hagi el procediment formal de presentació d'esmenes. Em sembla que això és una cosa, i és aquesta proposta a la qual l'oposició va dir que no hi estava d'acord, i crec que va dir que no hi estava d'acord perquè, després d'haver creat la Comissió i abans que aquesta Comissió -la Comissió Especial de Relacions per Europa- s'hagués reunit a començaments del mes de setembre, el Govern, unilateralment, ja va prendre una sèrie de decisions al marge d'aquesta Comissió. Per tant, des de la comissió s'entenia que si aquest era el camí iniciat pel Govern, doncs, que fos el mateix Govern el que l'acabés.

Dit això, a mi em sembla que una altra cosa és el fet de respectar els procediments legislatius habituals. De vegades les coses no es consensuen, però els grups, des de la seva ideologia política, des de la seva manera diferent de veure les coses, poden aportar propostes i solucions als problemes i, això, és el que jo intentava dir.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Antoni Martí, pel Grup Lliberal, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Antoni Martí:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Seré molt curt, perquè, em sembla que de la mateixa manera que aquesta intervenció del Sr. Vicenç Mateu ha estat molt moderada, ha estat dins de la línia que el Sr. Vicenç Mateu ha aplicat a la Comissió Especial de Relacions amb Europa. Per tant, també és just que de la mateixa manera... i també és molt legítim que el Sr. Jordi Torres no hagi faltat a la veritat quan deia que des d'abans, des de l'octubre del 98, ja deia: "això és un problema vostre, us el solucioneu vosaltres".

És veritat que aquell famós 19 de gener, en aquella reunió -que pogués ser tensa, o no- vull dir que hi ha el legítim dret a discrepar. I això, tampoc no és qüestió d'explicar cap cosa que no s'hagi d'explicar, però, en tot cas, tant Nova Democràcia com AND van ser categòrics, la qual cosa és legítim. Però, en

tot cas, també, amb honor a la veritat, com deia al començament, és veritat, si amb alguna cosa s'ha faltat -diguéssim- moralment en aquest procediment d'extrema urgència... Almenys pel que jo vaig sentir el 19 de gener, és que, almenys, la conducta d'IDN, del representant en la Comissió de Relacions Especials no va ser tan categòrica. Per tant, potser s'hauria pogut buscar un mecanisme o, en tot cas, mai hauríem pogut aconseguir el que, en definitiva, buscàvem des del començament en un problema d'estat, des del conjunt de les forces polítiques al tomb d'uns projectes, que em sembla que van molt més enllà de les nostres polèmiques estèrils, personals i polítiques interiors.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Bé, Sr. Jaume Bartumeu, pel Grup Mixt, havíeu demanat la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

No, és per les al·lusions que acaba de fer el Sr. Antoni Martí al nostre partit...

A veure, la reunió del 19 de gener -que veig quan arribo tardanament a la reunió- que està ocupant molta part de l'ordre del dia..., jo no sé si s'ha dit, però si no ja ho dic, que no era tal reunió, era una trobada informal a petició del ministre d'Exteriors que ens volia portar uns documents; no era cap reunió d'una comissió, que no estava reunida.

Em molesta, per això, que el Sr. Antoni Martí es dediqui, aquí, a repartir allò que els mestres francesos en diuen els *bon points* o en deien, no? Sembla que aquí està qualificant: aquests ho fan bé, aquests fan bé l'oposició, els altres no la fan bé... Forma part de la seva tradició parlamentària en aquesta casa. Però, jo crec que, precisament, recollint el que acaba de dir en la seva intervenció, s'ho podria ben bé estalviar, perquè això no crec que sigui el motiu del debat.

En tot cas, jo, el que sí he de dir, és que a la reunió informal del 19 de gener, quan, almenys Nova Democràcia i l'AND vam expressar la nostra posició, el Sr. Antoni Martí no hi era. Jo vaig arribar tard en aquella reunió també, però, després, pràcticament tota l'estona el Sr. Antoni Martí es va absentar. Per tant, és clar, estic una mica astorat de veure com una no reunió, on no hi ha ni secretari ni acta, domini tan perfectament el que vam dir els uns i els altres, si ell no hi era present per sentir-ho.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, Sr. Josep Dallerès heu demanat la paraula.

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Gràcies Sr. síndic.

Reconec l'habilitat que té el Sr. Antoni Martí, però voldria que no es perdés de vista que el tema del debat d'avui no és, en absolut, una reunió o una pseudoreunió, o una no reunió o una reunió... no ho vull saber, no formo part d'aquesta comissió; el tema de debat d'avui és, únicament, exclusivament, un procediment de forma amb el que no estem d'acord i, em sembla, que és el nostre dret de voler, de poder exercir-lo. No estem demanant res més. El fet de mirar les lleis amb un temps prudencial, de poder-les esmenar, o no, però em sembla que tenim el dret més absolut per poder-ho fer, i no és res més. I, recordarem al Sr. Martí, que en una de les lleis que es proposa aquí, que votarem per tercera vegada, la primera vegada que la va presentar el Govern lliberal, no solament la vam esmenar, sinó que la vam votar, i va ser votada per unanimitat. La segona modificació que va haver-hi d'aquesta llei, que va ser per procediment d'urgència, d'extrema urgència i necessitat, efectivament, l'oposició no la va votar. I ja ens vam queixar en aquell moment. Això que diu que va dir el Sr. Torres, en aquella sessió del Consell, també ho diem ara: "la responsabilitat és del Govern lliberal"; però que la responsabilitat sigui del Govern lliberal, i de la majoria lliberal, no vol dir que se'ns hagi de treure, a nosaltres, oposició, la possibilitat de dir el que pensem sobre les lleis i, en aquest cas, no se'ns permet el fet de poder esmenar les lleis. El debat és un debat sobre la forma, en tot cas, el debat sobre el fons ja vindrà després. El fet de voler fer derivar el debat em sembla molt bé; però em sembla que, en tot cas, no està a l'ordre del dia.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Antoni Martí, si us plau, us demanaria de no continuar el tema d'aquesta reunió, perquè sortim una mica, potser, del fons del debat que com us recorda el Sr. Dallerès, és essencialment el debat incidental sobre el problema de forma, i és pel qual s'ha presentat la moció.

Teniu la paraula Sr. Antoni Martí.

El M. I. Sr. Antoni Martí:

Gràcies Sr. síndic.

Teniu tota la raó, i volia fer la intervenció, justament, en aquest sentit. És veritat que potser ho estem allargant. La intervenció ha estat, bàsicament, perquè s'ha fet menció del que havia passat a la reunió del 19 de gener, i és veritat, Sr. Bartumeu, que era informal, i és veritat que no vaig assistir a tot. El que no és veritat és que jo sigui el repartidor, com a un Papa Noël, de *bon points*, però, en tot cas, jo el que sí que sé, és que quan vostè fa bé la seva feina estaria disposat a donar-li. El que no sé és si vostè ho faria amb mi, però això són d'altres conceptes.

Però, en tot cas, Sr. síndic, teniu tota la raó. Però, jo l'únic que he d'afegir és que, em sembla que l'esperit de la intervenció del president del Grup Parlamentari Lliberal, sobre el que va passar, no únicament des d'un punt de vista reglamentari deia: "nosaltres votarem contra la moció i a favor del procediment d'extrema urgència i necessitat, però em sembla que també estem avalats". Doncs, des d'un punt de vista moral, i em reafirmo, havent vist i havent assistit el temps que hi vaig ser, i quan no, ja hi havien d'altres companys que m'ho van explicar. Penso que tenim la legitimació per poder-ho fer, perquè es va donar la possibilitat en el seu moment de poder-hi participar, la qual cosa penso que puc parlar en nom de tot el Grup, lamentem profundament que no hagi pogut ser.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Sí, Sr. Simó Duró, pel Grup Mixt.

El M. I. Sr. Simó Duró:

Molt de pressa, només per dir que -com ho han dit els companys- els documents que se'ns van entregar, em van arribar a través -diguem- de Nova Democràcia i d'IDN, són uns esborranys, i qui vulgui els hi puc presentar. Aquí hi ha molt paper però, potser, si en l'altre hi ha sis pàgines, aquí, de projecte en sí, només hi ha una pàgina. Això que quedi ben clar... que quedi ben clar. I es pot ensenyar, es pot fer imprimir i es pot divulgar.

He dit.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies.

Bé doncs, Sr. Josep Dallerès, si us plau... breument.

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Gràcies Sr. síndic.

És únicament per reprendre les últimes paraules del Sr. Antoni Martí. No és el Grup Lliberal que ens ha de donar una oportunitat... Sr. Martí, és el Reglament del Consell que ens dóna un dret i demanem exercir un dret, res més.

El M. I. Sr. Síndic General:

Acabades, doncs, les intervencions, procedirem a la votació de la moció.

Us recordo que sí és sí a la moció, doncs, els projectes de llei serien tramitats pel procediment comú, i no és no a la moció, doncs, es procediria al debat dels projectes de llei d'acord amb l'article 113.2.

Procedim a la votació, si us plau, Sr. secretari.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Joan Tomàs Roca : No

M. I. Sr. Jordi Torres Alís : Sí

M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló : No

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : Sí

M. I. Sr. Miquel Alís Font : Sí

M. I. Sr. Miquel Àlvarez Marfany : No

M. I. Sr. Guillem Areny Argelich : No

M. I. Sr. Francesc Areny Casal : No

M. I. Sr. Josep Areny Fité : No

M. I. Sr. Modest Baró Moles : No

M. I. Sr. Jaume Bartumeu : Sí

M. I. Sr. Francesc Bonet Casas : No

M. I. Sr. Miquel Casal Casal : No

M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela: Sí

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí

M. I. Sr. Simó Duró Coma : Sí

M. I. Sra. M. Rosa Ferrer Obiols : Sí

M. I. Sr. Agustí Marfany Puyoles : No

M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó : No

M. I. Sr. Antoni Martí Petit : No

M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora : Sí

M. I. Sr. Francesc Mora Sagués : No

M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : No

M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó : No

M. I. Sr. Marc Pintat Forné : No

M. I. Sr. Jordi Serra Malleu : No

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : Sí

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. secretari voleu procedir al recompte, si us plau?

El M. I. Sr. Enric Tarrado:

Vots sí: 10; vots no: 17.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies.

Doncs, a la vista del resultat queda desestimada la moció i es procedirà, doncs, al debat corresponent a cadascun dels projectes de llei d'acord amb l'article 113.2.

Passem, doncs, al primer punt de l'ordre del dia.

1- Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei contra el frau en matèria duanera.

S'inicia, doncs, el debat d'acord amb l'article 113.2.

El Govern té la paraula.

Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Sí, perdoni, gràcies.

Tal com he dit abans en l'incident sobre les formes, el que diré ara val pel bloc de les quatre lleis presentades i, també, per a la de modificació del Codi penal en tràmit ordinari, que en el seu moment ja serà, també, repetit aquí quan arribi el tràmit oportú.

El que s'ha de dir és que no caldrà que repeteixi aquestes paraules meves per les quatre lleis, perquè totes elles tenen el mateix origen, la mateixa finalitat. Sí que caldrà precisar detalls de cada una de les lleis segons el contingut de les mateixes. Però de caire general, del que es tracta, com és natural en aquest bloc de lleis, és de restablir, d'acabar de restablir el bon clima amb els veïns europeus i obrir les portes a totes les possibilitats de cooperació amb Espanya, amb França i amb la Unió Europea.

La repercussió d'aquestes lleis que, naturalment, són molt similars a les que tenen molts països de l'entorn nostre, permetrà i permet, quan siguin aplicades, dons, la prosperitat de tot el sector... però, de tot el sector del comerç, del turisme, dels serveis i la prosperitat de l'estabilitat d'Andorra. Com he dit abans, permetrà passar pàgina -així ho esperem- a un tema que ha polaritzat de manera excessiva els debats d'aquesta Cambra -al meu entendre- i també, els debats públics de la política andorrana durant molt temps, tot i la seva transcendental importància.

L'interès a través de les lleis d'acabar amb unes pràctiques fraudulentas, de cara als països veïns, no cal que ho discutim aquí. S'ha discutit d'altres vegades, però el resultat d'aquest interès és el benefici immediat i preservable de tot el que es pot preservar: primerament, és clar, el sector començant per la pagesia, les seves famílies, la gent que hi treballa, els que treballen per ells, els fabricants, les seves fàbriques, la gent que treballa a les fàbriques, els assalariats, els distribuïdors, els majoristes, etc, totes les altres activitats agrícoles i ramaderes que poden subsistir avui en dia, sense cap dubte, gràcies al tabac. Es pot fer un incís, aquí, que per subsistir, com hem dit altres vegades, hi ha d'haver els mitjans. Aquests mitjans es van posant, hi ha un escorxador, que ara funciona. La incidència per tal que subsisteixi, també, un sector tan important, com és aquest, a Andorra per a tota l'economia andorrana, és a dir, per a tot el comerç, també, que és el que ha de vendre, el que hauria de vendre tot el tabac que, raonablement, pugui ser fabricat i importat a Andorra sense agredir els veïns. Un comerç diversificat al qual se li segueix permetent la possibilitat d'una oferta única a Europa en variació, sobretot a la classe de tabac i, permetent, també, que la repercussió, a través del sistema, que ha anat funcionant durant molts anys, arribi a ser una subsistència de l'agricultura i una facilitat per que les cases, sobretot les cases petites, no es vegin abocades a vendre's les terres, cosa que seria lamentable en tots els aspectes.

Hi ha algun incís que es pot fer i que potser ho farem en cada una de les lleis. M'agradaria que el Sr. ministre de Relacions Exteriors ampliés la meua explicació en relació a l'entorn europeu i a l'entorn dels nostres veïns pel que fa a aquestes lleis.

Si em permet, Sr. síndic, li demanaria a ell que demani la paraula.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre teniu la paraula.

El M. I. Sr. Albert Pintat:

Gràcies Sr. síndic.

Si hi ha hagut un tema que ha animat la vida política i social d'Andorra des del setembre del 1977, ha estat, certament, el tema del tabac, i per entendre'l correctament, cal fer una mirada retrospectiva, i recordar que la primera informació objectiva, precisa i concreta que el Govern rep del veí espanyol, és la d'una reunió del setembre del 1997 amb el ministre Matutes en el marc de les Nacions Unides.

Al novembre del 97, el Govern incrementa les taxes, que passen de 550 a 1300. Preparant la visita a París el febrer del 98, el Govern fa una declaració a aquell cèlebre MOU on es fixa un sostre, on es diu clarament que hi ha una voluntat de fer inviable tota activitat il·lícita. Es diu, també, que es col·laborarà i no es permetrà que hi hagi el mínim de marge de tolerància en la lluita contra el frau, com també fan els demés estats. Es comunica la voluntat de fer una vigilància mensual, en la qual es passarà informació a la comissió Europea, i es diu que es tindrà una política -que és molt important de subratllar-ho- d'increment de preus per mantenir el nivell de diferencial a un nivell raonable.

Al març del 1998 es fa la primera Llei antifrau, al mateix març el 15 de març del 1998, tenim la primera visita de l'UCLAF -que això, també, ho recordaré més tard-. Després el Govern fa -perquè estava una mica en fals en l'aplicació de l'acord de la Unió Duanera del 1990 pel problema de l'apèndix de les empreses exportadores- un decret que obliga a les empreses exportadores a portar i a donar accés a la comptabilitat.

Al juliol del 1998, tenim la segona visita important d'una missió de parlamentaris, presidida per Lord Tomlinson.

El 22 d'octubre, el ministre tenia una reunió d'alt nivell amb el ministre Matutes, a Madrid, i allà es posen a sobre la taula els elements de l'acord definitiu, perquè Andorra accepta la terminologia d'homologació, que eren les dos paraules que feien tanta por i tan respecte: la penalització i l'accés als comptes dels operadors.

El 20 de novembre, ve la última comissió, la comissió presidida pel Sr. Erik Van Der Linden, i el 22 de gener es té la darrera reunió amb el Sr. Carlos Basterreche, interlocutor privilegiat del Ministeri, on realment es normalitzen les relacions entre Espanya i Andorra, i es dona la crisi del tabac per acabada, donant per benentès, que avui s'aprovaven les lleis, que comptem s'aprovaran d'aquí a una mica.

Voldria aprofitar per recordar les tres visites tan importants i capitals, perquè això demostra els lligams internacionals que té Andorra. Andorra ja no és un Estat independent, tancat a dins del seu món local i regional, Andorra pertany a una comunitat internacional, té almenys tres lligams institucionals importantíssims -cal recordar que en el preàmbul de la Constitució ens obliga a mantenir relacions harmòniques amb el món i, particularment, amb els dos estats veïns. El tractat de bon veïnatge encara és més clar, i obliga a unes relacions de cooperació i vetllar pel respecte mutu d'interessos fonamentals.

I per últim, l'Acord de la Unió Duanera, també anuncia clarament el perill dels desviaments de tràfic, el perill de causar dificultats econòmiques, i el perill de pertorbar el bon desenvolupament dels intercanvis.

Doncs, em permeteu que torni al 15 de març del 1998, quan arriba la Comissió UCLAF -que és una Unitat Central de Lluita Antifrau- i fa unes conclusions que donen una mica el to del dramatisme de la situació. Aquestes conclusions, Sr. síndic, són:

constata el refús dels operadors a donar informació; constata la excel·lent disposició del Govern i agraeix la cooperació rebuda; diu, claríssimament que no hi ha solució si no es penalitza l'activitat del contraban, perquè l'assistència mútua a la que estem lligats per la Unió Duanera no pot ser eficaç de cap manera i, demana al Govern andorrà, a la Duana Andorrana que doni els mitjans legals escaients per poder fer aquest control. Com a última conclusió diu, és molt dura, aquesta conclusió -: si Espanya retirés els mecanismes de vigilància a la frontera, es tornaria a assolir el nivell frau de l'any 1997.

Tornem a la segona visita -que tots vostès van poder compartir- que és la Comissió Parlamentària dirigida per Lord Tomlinson, que va ser el 27 i 28 de juliol, i aquí hi ha unes conclusions, que marquen completament un canvi de filosofia. La primera conclusió diu -de la Comissió Tomlinson -: hi ha una voluntat clara andorrana de canvi -això ho diu, és evident.

La segona conclusió: l'autoritat andorrana, és a dir el Govern, està totalment predisposat a jugar la carta de transparència i de cooperació i recomana -aquesta Comissió Parlamentària- a la Comissió Europea de ser molt vigilant, és a dir que es vigili, ja que igual aquest canvi es podria posar en dubte. Parla... la paraula en anglès és una comissió de "follow up", però en francès en diuen *una mission de suivie*, vol dir que fem el que fem, ha de venir la Comissió Europea a verificar, concretament, la impressió que s'emporta és que tota la classe política ha entès aquest canvi de situació i la necessitat de portar un canvi completament diferent a la tradició de tolerància del Govern i de l'Administració davant d'aquesta activitat de frau duaner en el tabac.

L'última Comissió, la més important, la més -diguem-ne- determinant pel tema que avui tractem, és la del 19 i 20 de novembre, presidida per l'encarregat de la DG1, el Sr. Erik Van Der Linden. Aquí, les seves conclusions són molt més optimistes, gràcies, potser, a la qualitat del diàleg que té amb totes les forces polítiques i amb tots els estaments. Fins i tot va parlar amb la pagesia, els fabricants, amb la Cambra

de Comerç, va parlar, realment, amb tothom que tenia ganes de donar la seva opinió sobre aquest tema capital.

Doncs, confirma un canvi completament i definitiu de les mentalitats del país. Pren nota d'un calendari concret i precís en el que es penalitzarà l'acte de contraban de tabac o de matèries sensibles, i es donarà accés a l'Administració als comptes dels operadors.

Declaren que no han trobat cap excepció amb el conjunt de la classe política, en aquest aspecte, i que prenen nota que com a molt tard, el mes de març, entraran a tràmit parlamentari aquests projectes de llei, i que a finals d'abril, la comissió podrà constatar que el mecanisme legislatiu és operatiu i aplicable.

Tot i així, diu ben clar, també, la Comissió Europea, i ho cito en francès "*jugeraît sur pièce*", també difícil de traduir, però queda ben clar que les proves són concretes, les proves són amors, i ja no estem en un moment de fer teories ni de voler distreure amb promeses. Ara és l'hora de passar als actes concrets.

Andorra també diu, en aquesta conclusió de la Comissió Van der Linden: ha decidit de resoldre la crisi -i ho subratlla amb una gran satisfacció- per un mecanisme de legislació interna. I també constata unanimitat en la voluntat de tota la classe política per tal que les relacions d'Andorra amb la Unió Europea retirin la lliçó d'aquesta crisi i s'emmarquin en un marc que vagi molt més enllà del marc de la Unió Duanera del 1990.

Perdó per ser una mica llarg, però crec que la importància del tema s'ho mereix, i totes les normes presentades avui vénen a complementar i a poder posar un punt final, almenys legislatiu, a aquesta crisi tan llarga. Potser, són mesures que hauran de ratificar la capacitat del Govern a eliminar el contraban d'Andorra de la nostra economia, i com s'ha dit moltes vegades, també, de la mentalitat de tolerància, i potser, de complicitat. Són mesures contundents, el missatge ha de ser nítid de cara als veïns, la senyal ha de ser clara de cara a la Comunitat Europea i el Govern ha de tenir un mandat d'actuació precís i concret.

S'ha dit moltes vegades i jo, personalment, ho he repetit davant dels meus interlocutors, que el Govern entenia fer una actuació definitiva, irreversible i estructural. No ha de jugar a les possibilitats que en aquesta circumstància s'ha de fer això, i potser, amb un canvi de situació hi hauria lloc a poder canviar. Això és un compromís d'Estat, és un compromís de la política exterior andorrana, que és una política jove, que s'ho ha hagut de fer tota sola. Per un cop ho hem hagut de fer sense l'ajuda dels coprínceps -sempre eficaç i de gran qualitat. Aquest

cop, ningú dels aquí presents se'ls ha acudit demanar ajuda i recolzament als coprínceps, perquè no és el seu rol. El rol del polític és de resoldre aquest problema.

La crisi, com tots ho sabem, ha sigut difícil, dura però també crec que ha sigut enriquidora.

Tota la societat andorrana ha participat en aquest debat, i la majoria lliberal ha portat la responsabilitat i el pes important d'aquesta reforma.

També he de dir que les crítiques punyents, sovint extremadament dures des de l'oposició, i des d'altres sectors que ens han dirigit, han estat d'utilitat, perquè ens han impulsat a treballar amb més dedicació i amb més intensitat.

S'ha examinat la problemàtica, al dret, al revés, en les conseqüències socials, polítiques, fiscals, econòmiques. Tothom ha pogut dir la seva. Crec que ha sigut un debat absolut i complet.

Avui, el Consell General, doncs, aportarà unes normes jurídiques que ens situen en el mateix nivell que els nostres socis comercials en la lluita contra el frau.

Avui, el Parlament podrà donar a l'executiu les darreres eines per a eradicar una activitat que era un obstacle major al mig del bon camí vers l'adequació del Principat d'Andorra a Europa. Amb aquesta decisió, certament, no s'acaba la feina d'adequació, ben al contrari, tot just és un punt i a part. Quedarà molta feina per fer.

Ara començarà -amb l'ajuda de tots, espero- un nou diàleg presidit per la confiança i el respecte mutu, amb la Comissió, amb la presidència del Consell i amb els estats membres. Un diàleg certament global, sense precipitacions, però, també, sense demora. Ha d'anar perfilant una nova fase per a construir un marc relacional molt més ampli.

Andorra té, avui, una política exterior d'adequar-se a la Unió Europea en el marc d'un nou règim que mantingui i preservi la nostra especificitat. No n'hi ha altre camí, i no en veiem altre.

Perfeccionar la lliure circulació de mercaderies, en l'eliminació de tràfic il·lícit i dels seus efectes perversos, és una condició necessària i, crec no suficient per ampliar negociacions amb la Comissió Europea en altres àmbits d'interès, com la circulació de persones, transports i serveis.

Això, Andorra ho farà bé, com més ràpid i millor s'hagi enllestit la reforma del comerç del tabac, que cal recordar, consisteix en limitar-lo al mercat interior i a la seva exclusiva demanda turística.

Amb l'aprovació d'aquestes quatre lleis, més la Llei qualificada de modificació del Codi penal, ens

mostrem, sobretot a nosaltres mateixos, la capacitat de reformar-nos i manifestem l'actitud de l'economia andorrana a no tenir por de la modernitat, i acceptar les exigències de l'evolució de les relacions internacionals. Són un conjunt de lleis que acreixen la integració de la nostra economia a la poderosa i dominant veïna, la Unió Europea. A més, són mesures similars que els nostres socis comercials s'apliquen ells mateixos. Això, certament, és saludable avui i serà profitós demà.

En els intercanvis comercials no hi caben temptacions d'isolament mercantil ni instints d'aïllament econòmic, que ens conduïrien, certament, a un col·lapse irreversible. No s'ha d'oblidar que som part, formem part i som, essencialment, un mateix espai duaner europeu, el que obliga molt, i compromet molt.

Avui, doncs, amb aquestes lleis tenim pas franc cap a una nova etapa en les relacions entre Andorra i la Unió Europea.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Passem, doncs, a les intervencions dels grups parlamentaris.

Pel Grup Mixt, Sr. Simó Duró, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Simó Duró:

Gràcies Sr. síndic.

He escoltat amb interès la reproducció de tot, quan *a després*, el Sr. cap de Govern ja ens ho havia exposat amb un seguit de "ja contestaré", igualment com la del senyor ministre de Relacions Exteriors.

He de dir que he vertebrat una sèrie de prèvies, i resulta que aquesta prèvia que en definitiva, és la matèria que ara acaben de dir, pensava que em contestarien... no me l'han contestat. Me l'han contestat com un panegíric, me l'han contestat com un historial -parlo del Sr. ministre de Relacions Exteriors. Però no me l'ha contestat amb resolució de problemes que, després, doncs, posant la pregunta, exposaré.

El que sí, havent-lo escoltat, m'he donat compte que, evidentment, aquests quatre projectes que tenim són fruit d'una política que és la dels senyors lliberals, i llavors, Sr. ministre, quan digueu que és fruit del debat d'Andorra... No. Perquè a pesar que hi hagi escrit que tota la població andorrana o almenys, les seves autoritats estaven d'acord... estaven d'acord en què s'eradiqués el frau, però no amb els mitjans que vosaltres... Jo hi he anat una sola vegada i mai he parlat que m'assimilava a les vostres directrius.

I, evidentment, i ho dic, aquest text que en sou els pares, i penso, uns pares lluny del seny andorrà.

Uns textos que no em convencen el qui i pels quals s'han fet. En el seu moment ja ho vaig dir, el Sr. Dallerès ha fet bé de parlar-ne *a després* que en un moment, volíem que hi hagués un criteri unànim, és *a després* que es va arribar a trencar i, *a després*, senzillament, aquests textos -ja ho vaig dir en el seu moment- com que atempten en allò que jo entenc que és la llibertat, aquella llibertat que he xuclat en la meva formació, fa que no els puc admetre.

El Sr. cap de Govern, doncs, ha contestat amb paraules evasives: alternatives a l'agricultura, no... Jo insto a aquest M. I. Govern perquè, en el decurs d'aquesta sessió pública, exposi de forma detallada, precisa i real la problemàtica del tabac, ara i pel futur immediat. Que el M. I. Govern, entengui que està qüestionat sobre les relacions, -això, ja se'ns ha contestat, se'ns ha dit per obrir les portes- les enteses, -això sí que no se'ns ha dit- i els possibles pactes amb la comunitat. El Sr. ministre ens ha dit que aniria lligat, -sempre entenen que es tracta del tabac- aniria lligat amb el nombre dels viatgers, els viatgers o els turistes -diguem-ho com vulguem. Els compromisos que en el seu moment, al 90, es van firmar: que en resulta d'això amb la comunitat, amb els estats veïns, amb els fabricants, amb els importadors, amb els productors, i per fi, amb els detallistes, i, això no només amb paraules sinó també amb impostos als pagesos. Quanta quantitat se'n podrà fer? A quant se'ls pagarà? Els fabricants quant arribaran a guanyar? -ja que arriben a posar una forma tan intervencionista-... Penso que això se'n diu política, política pensada, i política, no d'aquesta al vent, perquè el Sr. ministre ens ha dit que les portes estaran obertes. *A després*, doncs, amb un consens, o espècie d'empapament d'aquests aires que ens arriben de la Comunitat, amb un moviment nacional, doncs, tots, -ja no aïllats sinó a dintre de la Comunitat- caminarem cap a un nou dia o caminarem cap a una nova vida.

Això és un llenguatge que l'altre dia, també, vam haver de sentir de la part del Sr. president dels lliberals pel que fa el pressupost.

Doncs, aquesta era la primera de les prèvies.

Segona: i això és una declaració perquè es sàpigui ben bé públicament.

Un fet puntual: seguint un incident hagut dins del món del tabac, que quedi clar que aquest conseller -és a dir jo- no apadrina ningú, vaig aprendre el *regrettable* incident per la premsa. El procediment establert ja s'encarregarà de fer justícia, però, em sembla que passen, a opinió meua, coses grosses, i per tant, som un estat de dret.

Que quedi clar que hauria pogut conèixer tal situació el mateix dia dels fets, és a dir, el dia 18 de febrer, car estava reunit amb la resta dels representants dels grups de l'oposició, i amb la Sra. ministra d'Agricultura, però no se'ns digué. Sols se'ns oferí un espectacle d'anades i tornades de gent, com intranquils, impacients -i que em perdonin-, mal educats. I en l'anticambra, els representants dels pagesos esperaven que els consellers sortissin per ésser informats de la qüestió: camió de tabac, Manufactures Reig.

Poble, és així, que aquest Govern, tracta els vostres consellers.

Tres: ha existit una reunió entre el Grup que presideixo i els productors, fabricants i importadors de tabac. Eixes persones ens vingueren a trobar, car es volia crear un estat, deien, policíac -i jo compartia la paraula. Demanaven diferencial i augment de la franquícia o tolerància: ambdues últimes coses sí que eren compartides per nosaltres.

A veure que passa: per llei es regularà, per mitjà d'un mecanisme àgil i efectiu, el diferencial. No existeixen promeses d'augment de la franquícia, i a més, es revisa i augmenta el volum de la legislació contra el frau.

En fi, quin és el o els pactes? Com a autoritat encara he d'esperar que el temps m'ho senyali, m'ho digui.

Quatre: m'insurgeixo contra unes legislacions que atempten contra la llibertat, la meua i la dels altres. Creeu per llei l'intervencionisme. Andorra es mereix la pervivència d'un altre tractament.

On anem? Ni per un rapat de faves ni per fortunes no ens hem de vendre. No vulguem ser els manats, sense raó evident, ni dels pagesos, ni dels fabricants, ni dels importadors, ni dels potents veïns.

Escollim fórmules senzilles, lleugeres a bon temps. Contingentació, el diferencial que de fet, és el que actualment, doncs, es fa passar així per sota mà, i no ens afeixuguem amb quilos de lleis, avui sí, fetes pel carrer, però aviat per pressió que caldrà escrupolosament seguir, i adéu a l'Andorra de les llibertats.

Pel moment, he dit.

El M. I. Sr. Síndic General:

També pel Grup Mixt, té la paraula el Sr. Vicenç Mateu.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

Només per dir que per part nostra, per part d'IDN, farem una intervenció conjunta al final de les quatre lleis.

Només dir ara que bé, m'ha agradat sentir la reflexió final del ministre d'Exteriors, una reflexió que nosaltres compartim plenament. Només li voldria dir i perdoni'm l'expressió: Sr. ministre, que s'assembla com un ou a una castanya el que van ser les seves promeses electorals.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

També pel Grup Mixt té la paraula el Sr. Jaume Bartumeu.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Molt breument per dir, que Nova Democràcia no votarà aquest Projecte de llei, i no ho farem perquè si l'actuació de la majoria tingués la més mínima perspectiva de seriositat, aquest Projecte de llei, s'hauria tramitat pel procediment ordinari junt amb l'altre Projecte de llei, que ens diuen que ha de comportar la penalització del contraban del tabac.

La tramitació conjunta era, tècnicament i políticament, indispensable, si es volia tractar amb seriositat el conjunt de les figures i situacions que poden incidir al frau duaner. La presentació del text per una improcedent injustificada via d'extrema urgència, ens impedeix una anàlisi suficientment acurada del seu articulat. Més encara, desconeixem que hi haurà en aquest altre Projecte de llei que ha d'arribar per la via de tramitació ordinària, i per tant, no podem fer altrament que votar contra l'aprovació d'aquest Projecte de llei.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Per l'Agrupament Nacional Democràtic, té la paraula el Sr. Jordi Torres.

El M. I. Sr. Jordi Torres:

Sí, gràcies Sr. síndic.

En el moment que es va aprovar, l'11 d'abril de 1996, la llei contra el frau en matèria duanera, l'Agrupament Nacional Democràtic no sols li va donar suport, sinó que en ser tramitada pel procediment normal, va presentar esmenes al text, i va participar, activament, en el treball de la comissió

corresponent. El text, tot i haver estat presentat pel Govern lliberal, va ser adoptat per unanimitat.

Quan l'11 de març del 1998 va arribar al Consell General la proposta de modificació de la Llei votada dos anys abans, ja va ser pel procediment d'extrema urgència i necessitat, procediment que anul·la la possibilitat de participar de forma activa al debat parlamentari, vist que només proposa l'acceptació o el refús del text en bloc, sense possibilitat de plantejar modificacions, de cap tipus, ni d'addició, ni de modificació parcial, ni de supressió, ni que sigui d'harmonització amb altres textos.

Tal com hem citat literalment fa una estona, en analitzar la moció incidental, ja en aquell moment ens vam manifestar en contra de la utilització de tal procediment. "La política del *rodillo*" -la cita és del mateix text- continua vigent, senyors consellers de la majoria, senyor síndic. Tots vostès saben, o haurien de saber, que la Llei que ara estem debatent -no siguin rigorosos amb el meu llenguatge i permetin que utilitzi el mot "debatre", encara que sigui un eufemisme- no pot entrar totalment en vigor un cop votada, -com s'ha dit ara, anteriorment- vist que la Llei que l'acompanya, la de modificació del Codi penal, ha d'estar tramitada pel procediment comú, perquè no pot ser d'altra manera. Les interpretacions que ens vénen a la ment quant a l'existència d'aquest decalatge volgut són dues. La primera: deu interessar a algú que hi hagi aquest espai de temps entre l'aprovació d'una Llei i de l'altra; encara que potser aquesta interpretació és anar massa lluny. La segona: ens porta a pensar que el que no interessa és que hi hagi debat real, perquè aquest podria suposar dissidència d'algun conseller lliberal en el cas d'anar a votació.

En aquella mateixa ocasió vam dir que, independentment del procediment, consideràvem la Llei inoperant, que no resoldria el problema, mentre que des de les files liberals i des del Govern se'ns assegurava que no seria així. El fet que avui, un any més tard, gairebé dia per dia, tornem a "debatre" la mateixa Llei ens dona, malauradament, la raó: tots sabem que ni la Llei votada l'11 de març de l'any passat, ni la seva aplicació han frenat el problema, i encara menys, l'han resolt.

Tot el que acabem de dir és, també, vàlid si ens referim al Projecte de Llei de control de mercaderies sensibles. Valgui doncs aquesta intervenció per al "debat" del referit Projecte de Llei.

Senyor síndic, senyors consellers lliberals, si no ens deixen entrar al debat la qüestió, no hi podem pas entrar. Ja hem anunciat, al principi d'aquesta sessió, que votàrem negativament aquesta i les altres lleis que avui el Govern ha portat a validar en funció de

tarda. Vostès tenen la majoria. Vostès manen. Posin la màquina de votar en funcionament quan abans millor, i així podran baixar el teló d'aquesta tràgica comèdia.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies.

Té la paraula el Sr. Francesc Mora, pel Grup Lliberal.

M. I. Sr. Francesc Mora:

Gràcies Sr. síndic.

Senyores i senyors consellers, des del Grup Lliberal defensem una política d'intercanvi comercial basada en accions lícites i transparents.

Cal evitar que puguin sorgir problemes d'un comerç fraudulent, que pugui afectar de manera significativa els interessos essencials dels estats veïns o altres membres de la Unió Europea. I el tràfic il·lícit fa part d'aquests interessos essencials.

Andorra, sempre garantint la seva competitivitat, s'adaptarà al màxim a les normes de transparència i claredat que regeix la comunitat internacional i qualsevol estat seriós i modern.

També som conscients de la importància de la reputació del país per un èxit durable, tant del sector comercial com del seu impacte en la resta de sectors econòmics.

Per això, volem, abans de tot, defensar l'economia andorrana en conjunt amb la consolidació d'una imatge de país més propra a la realitat comercial i turística de qualitat.

El passat 11 de març, vàrem presentar una modificació de la Llei contra el frau en matèria duanera per tal de completar el dispositiu existent en la repressió del frau. Avui tornem a presentar una modificació de la mateixa Llei, junt amb altres textos complementaris a aquesta, que va més lluny en les mesures, per garantir la finalització de les conductes il·lícites en matèria de contraban.

Creiem, sincerament, que perquè la sobirania del poble andorrà sigui reconeguda a nivell internacional, no tan sols cal estar presents en els grans organismes internacionals sinó també, adequar i sintonitzar coherentment les nostres polítiques econòmiques amb les dels nostres estats veïns.

En l'actual context global hem de canviar de plantejament, i hem de ser conscients que per enfortir i defensar la nostra sobirania, hem d'anar cap a una política coherent amb els nostres veïns, en tots

aquells temes que ens afecten, i que no tan sols es limita a la signatura dels reconeguts convenis internacionals, sinó que s'ha d'aplicar en aquelles situacions polítiques quotidianes que tenen una incidència directa en el benestar econòmic com social de la població.

La classe política andorrana ha d'anar madurant, hem d'anar madurant en l'enfortiment de les nostres relacions internacionals, i és per això, que els lliberals amb la presentació d'aquests projectes de llei defensem els interessos del país i la nostra sobirania, i defugim del populisme i de la demagògia fàcil.

La Llei contra el frau en matèria duanera s'emmarca dins d'una clara voluntat de defensar els interessos d'Andorra, i no tan sols des d'un punt de vista de política exterior, -com s'ha dit abans- sinó que molt clarament en defensa de tota l'economia andorrana en el seu conjunt.

Com també he dit abans, la política d'intercanvis comercials, que entenem que és la que s'ha de defensar, és la que es basa en l'actuació comercial lícita i transparent, sense que mai més es pugui tornar a les situacions indesitjables que hem viscut en un passat recent.

S'ha demostrat que som seriosos i inflexibles en la lluita per eradicar tot allò que va en contra dels interessos generals de la població, i alhora, respectar els compromisos internacionals d'Andorra en la lluita contra el frau, tant en la llei votada en el març del 98 com en la que debatem ara. I això no només són paraules, es pot demostrar en fets.

En un any d'aplicació de la Llei contra el frau, el nombre d'aprensions, i la disminució de les importacions demostren que s'ha tornat a una situació normalitzada i hi ha un volum d'intercanvis basat en el respecte de l'Acord duaner del 89, i del Tractat de bon veïnatge, amb els nostres estats veïns.

S'ha demostrat -i les xifres així ho diuen- que l'any 98 ha estat el millor any per a l'economia del país, de la història del país, i tot, en un context d'intercanvis normalitzats dins del sector tabaquer.

La voluntat actual de l'Estat andorrà és la de vetllar per mantenir aquesta estabilitat econòmica, i sobretot, per a evitar de tornar a la situació que ha conegut Andorra en els darrers temps.

Per a garantir aquesta situació, és important adequar la legislació actual a les relacions i evolucions del mercat. Aquesta perspectiva s'ha traduït en la proposta de diverses lleis complementàries, les unes amb les altres, i que regulen més acuradament el sector de les mercaderies sensibles. Aquestes lleis tenen com a finalitat de dotar els diferents serveis encarregats de llur aplicació dels mitjans necessaris

per l'assoliment dels objectius fixats a una escala nacional, tot i respectant les realitats internacionals en la matèria.

Hem de fer incís que aquesta Llei va dirigida tan sols al control de les mercaderies sensibles, i no a totes les mercaderies que es comercien al país, com algun sector de l'oposició preconitza i que voldrien, doncs, penalitzar, no tan sols el contraban de tabac i les altres, definides com a sensibles, sinó penalitzar tots els productes comercialitzats actualment a Andorra.

Andorra s'ha de moure en el marc de llibertats que hem tingut sempre, i que defensen les nostres lleis.

L'objectiu del Govern i del Grup que li dóna suport és molt clar: defensem el legítim dret que té Andorra de protegir tots els seus sectors econòmics. La gestió d'aquesta crisi ha demostrat que el sector tabaquer continua tenint futur dins de la nostra economia, i no s'han malmès -ans el contrari- els demés sectors productius de la societat andorrana.

Els projectes de llei que avui debatem i la reforma del Codi penal que penalitza el contraban estan dirigits, tan sols i exclusivament, al control i a la vigilància de les mercaderies sensibles que es troben afectades.

En aquest Projecte de llei contra el frau en matèria duanera s'ha adequat la normativa duanera existent en matèria d'intercanvis comercials, ajustant-la a l'evolució de la legislació del context nacional. Aquesta Llei de caràcter dissuasiu preveu sancions específiques per aquells fraus relacionats amb mercaderies sensibles, tot i conservant una proporcionalitat entre el fet constitutiu de la infracció i la sanció.

Amb una finalitat de claredat, s'ha proposat refundre la legislació existent, de manera a tenir un sol text de tota la legislació sancionadora.

La voluntat del Grup Lliberal, en la presentació dels textos que debatem, respon a un desig ferm d'adequar la nostra legislació a les legislacions veïnes en la matèria, i reafirma la voluntat d'Andorra en el compliment dels compromisos internacionals.

Des del Grup Parlamentari Lliberal volem fer una especial menció, i alhora, lamentar profundament la manca de consens que hi ha hagut en l'elaboració d'aquests textos, vistes les intervencions i declaracions públiques que els membres de l'oposició han realitzat. És molt important per al país, considerem, retrobar el consens que va haver-hi entre totes les forces polítiques andorranes el dia que es va rebre la visita de la delegació europea encapçalada pel Sr. Van Der Linden. En aquells moments, totes les forces polítiques aquí representades, vàrem transmetre un missatge unitari

que posteriorment, no s'ha mantingut, a saber: lluitar decididament contra el contraban de tabac.

A la vista de com aniran les votacions i sense voler entrar en cap classe de polèmica queda clar qui està complint els compromisos i qui no.

En tot cas, el Grup Lliberal manté els compromisos que en aquell moment es van prendre, i lamentem que primer, no es pugui mantenir aquella unitat d'acció política, i segon, que es porti a l'exterior el debat intern que hauria de quedar-se a casa.

Sabedors de què en política no es té mai la veritat absoluta, el que sí és important és que al nostre parer, la crisi del tabac s'hagi acabat amb l'aprovació d'aquestes lleis i amb la modificació del Codi penal, que serà debatut ben aviat.

Senyors, des del Grup Parlamentari Lliberal, creiem que Andorra s'ha de preparar per al futur, per afrontar noves situacions, i és per això, que el Grup Parlamentari, estigui o no governant, sempre donarà suport, en temes internacionals, a les actuacions del Govern.

Entre tots hem de reconèixer que la classe política andorrana ha de millorar les seves actuacions exteriors, portant una veu unitària que no pot, sinó, beneficiar la posició d'Andorra a nivell internacional, i conseqüentment, a nivell nacional.

El Grup Parlamentari Lliberal votarà, doncs, a favor de la present Llei.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

El Govern vol intervenir?

Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Sí, jo volia intervenir posteriorment, en alguna de les referències que s'ha fet, però crec que serà millor al final de les lleis, a la última d'elles... potser en la penúltima.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Simó Duró, pel Grup Mixt, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Simó Duró:

Gràcies Sr. síndic.

Molt ràpidament, perquè és sobre la intervenció del Sr. president dels lliberals.

Sr. president, avui heu llegit una cosa que, almenys, al llegir, potser, l'hauríeu pogut treure. Em sembla que ha quedat molt clar que nosaltres teníem uns mini esborranys del que havien de ser els projectes, i heu insistit novament en aquesta cosa.

Heu parlat de debat a l'exterior. Jo penso que els projectes que ara examinarem són fruit, justament, de les obertures de debat que heu arribat a tenir de l'exterior. Només cal veure, doncs, les converses a les quals el Sr. ministre d'Assumptes Exteriors -que és la seva feina- doncs, ha fet, però ho ha donat com a cosa conclosa, diguem que això obrirà totes les portes.

També voldria fer unes petites remarques. Heu parlat que l'economia del 98 ha estat de les millors... segurament. Hi ha hagut molt turisme, hi ha hagut molta construcció. Però voldria precisar, senyor conseller, si mai parlàveu del tabac, i parlàveu dels fabricants i dels importadors, és veritat. Van entrar el tabac abans que no augmentessin les taxes, i el van vendre, doncs, a preu, diguem, que era el nou preu. Van fer suculents beneficis, és veritat. Ara, quan parreu dels agricultors... no senyor, no. Perquè els agricultors, aquest any, els seus beneficis, les seves entrades van ser d'1,3%, aquella *risturna* que tenien, per utilitzar una paraula galicista... Doncs, això és el que tenien, quan estaven acostumats a 200 i a 250%. Si això en dieu bona economia pel món tabaquer, em sembla que no en feu gaires de mates de tabac, per saber-ho.

A *després*, una altra cosa: és que s'ignora, aquí, en un moment -i això, una miqueta, per contestar el que es deia-, almenys, jo, m'havia vingut a la ment un projecte de llei que s'havia de signar al 1996... perdó, un projecte de conveni d'acord que s'havia de signar al 96, on es deia que Andorra no es limitava -i parlo pels pagesos, i que ho sentin de la meua veu que no hi ha pitjor sord que el qui no ho vulgui sentir. Que ho sentin des d'aquí, que se'ls hi permetia produir qual que fos la quantitat de tabac *mediant* barregeessin només el 25% de tabac de l'exterior. És a dir, que allò dels 850..., d'1 milió de quilos que se'ls ha fet baixar a 650 mil quilos, doncs, és una cosa que no ha passat.

Seguint el que, a *després*, també es deia, perquè el Sr. ministre d'Exteriors n'ha fet referència, tant a l'UCLAF com a les delegacions, mireu el que es deia: "la delegació es va sorprendre de l'escassa terra de cultiu reservada per a la plantació de tabac a Andorra..." Llavors la mare dels ous està aquí, és a dir, senyors pagesos, encara en podríeu fer més a pesar dels intervencionismes dels altres.

I a *després*, una altra cosa que no sé si els heu dit a aquests senyors. Els van dir que militaven per un

augment de la franquícia o, senzillament, d'aquestos canvis de 3 a 4 a l'1,5 per ara i, afegeixen -això que ho sapiguen, perquè havia estat una de les peticions dels senyors fabricants, i com que *a després* heu fet al·lusió que això gairebé era paraula bíblica- i diuen, però, que semblava que estaven resignats a acceptar-ho. Llavors, els senyors pagesos que sàpiguen que totes les paraules que han estat, han estat paraules molt globals, paraules de cara al vent, que sàpiguen què és el que ens tocarà i el què els tocarà.

He dit.

I *a després*, evidentment, perquè ja no intervindrà més, pel que pertoca aquesta Llei contra el frau votaré en contra.

He dit.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Sr. Vicenç Mateu, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, deia abans que no volia intervenir, el que passa és que de la intervenció del president del Grup Parlamentari Lliberal voldria fer-ne alguna remarca.

Miri, Sr. Mora, insisteix tant en això, que vostès estan per la transparència... tant insisteix que sembla que no ens vulguin convèncer a nosaltres, sembla que es vulguin convèncer, potser, vostès en primer lloc, i sembla que vulguin convèncer a d'altra gent.

En segon lloc, aquesta transparència que vostès prediquen amb tanta insistència, i que nosaltres ens creiem de veritat... miri, li diré, per dir-li suaument: fa lleig que després de dir això digui que... bé, que de totes formes vostès només penalitzaran les matèries sensibles, no com altres, perquè aquí tothom s'ha de guanyar la vida... Escolti, jo li diré que em sembla que barrejar una cosa amb l'altra, per dir-ho suaument, fa lleig.

Després, estic d'acord amb vostè que en política no es té mai la veritat absoluta. Però escolti, de la manera en què ho diu, en el to que ho diu, només li diré que em fa por... de la manera en què vostè ho diu.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Jaume Bartumeu teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Jo comparteixo totalment, la por del company Vicenç Mateu per l'estil que s'està implantant en aquesta casa en els últims mesos.

En tot cas, el president del Grup Parlamentari Lliberal ens ha parlat de la Unitat d'Acció Política. Ens ha dit que lamentava que això s'hagués perdut, quedava clar que, com sempre, la culpa sempre està en aquest banc, en l'altre banc no n'hi ha mai de culpa.

I ens ha dit una cosa que -és per això que he demanat la paraula- de fet ens ha dit que quan els lliberals es tornin a trobar a l'oposició, ells no faran com altres -s'enten com nosaltres-, i que sempre recolzaran la política del Govern. Celebro això, que és una gran novetat, perquè vol dir que no faran com l'any 94, quan estaven a l'oposició, i quan els membres que representaven l'oposició, en aquell moment els tres grups parlamentaris de l'oposició: Agrupació Canillo-Massana, CNA i Grup Lliberal, es van desplaçar a Brussel·les, i van anar no només a parlar amb la Comissió sinó també amb l'Ambaixada Francesa. Doncs, he entès que això que es va fer l'any 94 no es tornarà a fer en anys posteriors, i que això és el que ara blasma rotundament el president del Grup Parlamentari Lliberal. Doncs, ja tenim una novetat.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Sr. Jordi Torres teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jordi Torres:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Parlant, l'últim des dels bancs de l'oposició, comparteixo, evidentment, tot el que s'ha dit, i ja no em vull repetir en això, però simplement diré al president del Grup Lliberal que està pressuposant el que faríem des de l'oposició. Només li recordaré que l'11 d'abril del 96, quan van presentar la primera vegada la Llei, aquesta Llei es va votar per unanimitat, aquí, en la Cambra. Llavors vostè no sap si les haguéssim votat, o si haguéssim presentat esmenes per arreglar el text o no... Llavors vostè està pressuposant que nosaltres no haguéssim participat en aquest debat. Potser hi haguéssim participat.

Però, el que sí que ha de quedar clar, és que no ens donen opció, i tothom ha de saber que només hem

tingut 48 hores aquestes lleis a la mà... i no les havíem tingut anteriorment, aquestes lleis.

Llavors, Sr. Mora, amb aquesta cosa vull que li quedi assentat, que des de l'oposició potser sí que s'hagués fet esmenes, però potser haguessin pogut ser per arreglar el text.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Sr. Mora, sí, teniu la paraula.

M. I. Sr. Francesc Mora:

Contestaré una miqueta a les diferents intervencions.

Pel que fa al Sr. Duró, jo li demanaria que si el que li preocupa és tant és l'especulació dels importadors en la qüestió del tabac, potser estaria disposat a votar la Llei d'habilitació que més tard es presenta..., que presenta el Govern, l'habilitació legislativa en el tema de les taxes, ja que va destinada, una miqueta, a que es pugui eradicar aquesta especulació a l'hora de pujar les taxes. Per tant, si li preocupa, li agrairia que pogués votar aquesta Llei.

Quant a la defensa del sector, nosaltres entenem que el sector tabaquer pot viure igual que els altres sectors de l'economia andorrana dintre dels marges, que -com deia el ministre d'Exteriors- permet el comerç i el turisme a Andorra. Senzillament dèiem això, que s'ha d'adequar, i s'ha de posar dintre d'aquest marc, diríem, permès per les franquícies, pels convenis internacionals i per la responsabilitat exterior d'Andorra.

Aleshores, pel que fa a l'any 94, que el Sr. Bartumeu feia referència al moment en què els lliberals feien una oposició, diríem -com la que ells fan ara-, jo crec... -l'any 94 jo no estava assentat en aquesta Cambra- però, jo crec que el Govern de l'època, precisament, no va caure per l'oposició que feien els lliberals, sinó que van ser problemes, jo diria, interns del Grup que en aquell moment recolzava el Govern, que el va fer caure.

Per tant, no sé si el Govern d'aquella època considera que el seu enemic polític de llavors era l'oposició, o eren els seus propis aliats.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Bé, doncs, a la vista de les intervencions procedirem a la votació.

Doncs, sí és sí al Projecte de Llei i no és no al Projecte de Llei.

Sr. secretari, si us plau.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Jordi Torres Alís : No

M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló : Sí

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : No

M. I. Sr. Miquel Alís Font : No

M. I. Sr. Miquel Àlvarez Marfany : Sí

M. I. Sr. Guillem Areny Argelich : Sí

M. I. Sr. Francesc Areny Casal : Sí

M. I. Sr. Josep Areny Fité : Sí

M. I. Sr. Modest Baró Moles : Sí

M. I. Sr. Jaume Bartumeu : No

M. I. Sr. Francesc Bonet Casas : Sí

M. I. Sr. Miquel Casal Casal : Sí

M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela: No

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : No

M. I. Sr. Simó Duró Coma : No

M. I. Sra. M. Rosa Ferrer Obiols : No

M. I. Sr. Agustí Marfany Puyoles : Sí

M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó : Sí

M. I. Sr. Antoni Martí Petit : Sí

M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora : No

M. I. Sr. Francesc Mora Sagués : Sí

M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : Sí

M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó : Sí

M. I. Sr. Marc Pintat Forné : Sí

M. I. Sr. Jordi Serra Malleu : Sí

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : No

M. I. Sr. Joan Tomàs Roca : Sí

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. secretari voleu procedir al recompte, si us plau?

El M. I. Sr. Enric Tarrado:

Vots no: 10; vots sí: 17.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies. Bé, doncs, a la vista del resultat de la votació declaro aprovat per majoria el Projecte de Llei.

Passem al punt número 2 de l'ordre del dia.

2- Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei de control de les mercaderies sensibles.

S'inicia el debat d'acord amb l'article 113.2.

El Govern té la paraula.

Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Sí, gràcies Sr. síndic.

D'una manera bastant global, perquè el text és prou clar, es tracta, amb aquesta Llei, com amb les altres, del bloc de mesures que fan necessari el nostre bon veïnatge. Com és natural, nosaltres gaudim del privilegi d'estar situats en la zona més pròspera i més estable econòmicament i socialment. La més avançada del món, socialment, que és Europa i, per tant, hem de ser bons veïns per ser igual, i més encara de l'Europa occidental. Per tant, a Brussel·les és on saben que Andorra demostra -el Govern andorrà i el Grup Parlamentari Lliberal com a mínim- segurament, també, part de l'oposició, si s'hagués tramitat de manera que hagués permès i que haguessin volgut ser, probablement una majoria més àmplia de la que es desprèn de les votacions que hem començat aquí. Andorra sap el que ha de fer, i sap el que ha de fer de cara al seu entorn. I una de les coses que ha de fer és, en algun dels sectors sensibles com és aquest del tabac- el més important que hi ha hagut i el que ha creat els conflictes- doncs, entrar en una normalitat que passa per mesures com les que contenen aquesta Llei i l'anteriorment votada. És per exemple, el que passa avui dia amb els bancs d'Andorra, amb les companyies d'assegurances i amb algun altre sector. Cal que per part del Govern i per part de l'Estat es pugui -en algun moment quan hi hagi necessitat de fer-ho, quan hi hagi indicis de desbordament de qualsevol mena- intervenir a través de la comprovació de les grans xifres de les comptabilitats, per saber i per sortir ja d'una vegada d'aquesta, sempre, manera de valorar les coses que tenim. Ara ho fem de manera objectiva segons les importacions del material de cada producte. Després es perd la traça que fan tots els productes, entre ells, la del tabac.

Bàsicament és això el que volia explicar. Es tracta d'un conjunt de mesures absolutament homologables en tots els països del nostre entorn, aquest entorn del qual volem els avantatges, i pel qual hem de fer l'esforç. A mi també m'agradaria que a Andorra es pogués dir l'Andorra de les llibertats de sempre. L'Andorra de les llibertats és la mateixa que la dels

altres països, ja no hi ha cap país amb llibertats absolutes i, més que de llibertats de falta de relació amb els veïns. No hi ha llibertat sense una adequació al que són els usos del nostre entorn, i aquesta és la llibertat a la que podem aspirar. La llibertat de seguir amb un entorn pròsper, amb possibilitats per tota l'economia andorrana de seguir prosperant, també, però sense ser una agressió.

Només volia explicar això que són els principals trets d'aquesta Llei, que per ella sola es defineix i no és massa complicat.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Passem, doncs, a la intervenció dels grups parlamentaris.

Sr. Simó Duró, pel Grup Mixt, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Simó Duró:

Gràcies Sr. síndic.

És clar, evidentment, Sr. cap de Govern, de veritat no n'hi ha mai cap d'absoluta, això els grecs ja n'havien prou dissertat, i és clar, vós, amb la vostra retòrica d'advocat, em sembla que heu parlat per no dir res. Dispenseu-me, amb tot el respecte.

Una de les coses que, evidentment, haureu de vigilar a dintre d'aquesta espècie de problemes, que ara ens estan metrant, segurament sí, són les vendes del món immobiliari. Ja ho vaig denunciar un dia i no ens en donarem compte que tota la *pegra* la tindrem a sobre de les costelles i que ens posaran prou problemes.

A després, sempre lligant una mica amb el que el Sr. ministre ens ha parlat, això de matèries sensibles arriba a un moment, cau com un cabell a dins de la sopa, perquè es parlava de tabac. I de tabac, doncs, amb els vostres intercanvis, els vostres diàlegs, amb les vostres intervencions, un dia arriba aquesta expressió de matèria sensible. Només voldria recordar el que en l'últim consell, aquest famós consell del mes de març de l'any passat havia dit: "la present modificació vol remeiar un tema en estat molt crític, el contraban del tabac i no se'n parla..." Cap a on anem aquesta vegada? S'ha de dir que, almenys, heu estat valents i n'heu parlat.

Seguim amb una altra intervenció: "aquest text elaborat a porta tancada pel Grup Parlamentari deu anar sol, doncs, no vull ni compartir glòria ni responsabilitats, la democràcia m'ho permet..." I això, senzillament per dir que no el votaré.

Però voldria que reflexionéssiu una miqueta perquè, a pesar del poc temps que he tingut, me'ls he lligit, i

l'altra vegada ja em va fer titllar una miqueta. Es parla de productes que tenen perill per a la salut; si el tabac és un perill per a la salut, senyors, l'hem de treure i ràpidament, siguem conseqüents... la seguretat pública. I llavors, clar, el tabac, evidentment, amb el contraban, doncs, atempta i pot causar greus problemes... És veritat! Fins i tot, hem pogut conèixer malaurades intervencions d'aquestes persones, que algunes vegades, els ha semblat que ja hi havia drets adquirits -que reproveo totalment, evidentment-, i que sapiguen que, aquí, estic de costat vostre per mos d'actuar si convé o, almenys, que sapiguen que moralment podeu actuar amb llicència meva.

Doncs, al costat del tabac es parla de substàncies explosives... ho *regreto*, senyors, ho *regreto*, ja està reglamentat això. Els senyors veguers en el seu temps ho van fer i el Consell General també ho va fer. Perquè heu de posar polsetes, aquí, per justificar coses que no van bé. Les màquines escurabutxaques també estan reglamentades... no estan reglamentades, estan prohibides... Estan prohibides les escurabutxaques del casino, les altres no. No veig pas ningú que passi pel Coll de la Botella i que transporti aquestes màquines. No! vertaderament hi han coses que no van bé.

Pel que fa els medicaments i tots aquests productes, ja el Consell General, en el seu moment, va fer la feina, fins i tot abans de la Constitució, cosa que després he vist que en algun d'aquests textos de delegació, dels quals en parlaré i, llavors, donaré el meu coneixement polític, que potser, algú es sentirà nafrat al davant del poble. Doncs, es podrà veure que totes aquestes coses ja estan legislades... doncs, jo no entenc per què fer cacofonies legislatives? Anem de cara al gra, i deixem-nos estar, tot i que ho reconec, aquesta vegada heu estat més valents. Però tot i amb això, doncs, aquest text, evidentment, per... sobretot aquesta crida que fa amb aquest atemptat contra aquell... el Sr. cap de Govern deia que les llibertats han canviat. Sí, per mala sort les feu canviar una mica massa de pressa.

I, amb això, doncs, acabar i, evidentment, que quan es procedirà a la votació no recolzaré aquest text.

He dit.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Mixt, té la paraula el Sr. Jaume Bartumeu.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, aquest Projecte de Llei considerem nosaltres que està adreçat a defugir el que hauria de ser una

veritable, seriosa i responsable actuació contra el contraban.

El text introduirà una important via d'aigua en el vaixell ja prou fràgil del comerç andorrà tot i que, una vegada més, no deguem treballar amb les mateixes estadístiques, perquè el president del Grup Parlamentari Lliberal ens ha dit que tot anava com l'oli en un llum.

El Projecte de llei pretén obligar als senzills i simples comerciants, allunyats del món del contraban, a una sèrie de noves complicacions burocràtiques que semblen més adreçades a ensorrar el comerç que no pas a aturar el contraban.

Tal és el cas de l'obligació de sol·licitar i obtenir una llicència complementària i acumulativa de l'autorització comercial, article 3 apartat 1 del Projecte.

D'igual manera, l'article 5 punt 2 instaura l'obligació d'emetre i conservar les factures o documents equivalents per a cada venda superior a 400.000 pessetes. Bé, ens preguntem, què aportarà això a la lluita contra el contraban de tabac, però del que sí estem segurs és que suposarà és un enrenou indescriptible en el petit i mitjà comerç d'Andorra que es dediqui a la venda de tabac.

Aquest Projecte és una nova burla a la ciutadania. El Govern intenta fer creure a l'opinió pública que aquesta Llei esdevé indispensable per fer front a les exigències de la Unió Europea. En realitat, el que Brussel·les demanava no era pas això sinó una altra cosa. Els responsables de la Unió Europea porten tres anys explicant a tothom, sortosament, no només al Govern, que el que volia Brussel·les era que Andorra pogués garantir, en cas de greu problema, que l'Estat andorrà estès en disposició, en condicions, de poder comprovar i contrarestar si hi havia hagut, o no hi havia hagut una determinada operació de venda, si s'havia fet o no s'havia fet mitjançant un dels grans operadors del sector.

En el cas que ens ocupa, els grans operadors del sector són els fabricants, els seus propis o propers magatzems a l'engròs de distribució de tabac als contrabandistes. Això és el que ens demanaven.

No volem seguir marejant la perdiu, tant a l'Edifici administratiu del carrer Prat de la Creu com a la seu de la direcció general 21 de la Unió Europea a Brussel·les. Tothom sap perfectament qui i quants són els grans distribuïdors de tabac destinats al contraban.

Abans, el president del Grup Parlamentari Lliberal ens ha pres, aquí, una mica la mesura de la nostra paciència, fent referència a les brillants actuacions d'aquest primer Projecte de llei de lluita contra el

frau, i aquestes brillants estadístiques, que algun bocí hem pogut llegir a la premsa.

Quants camions de tabac de contraban s'han agafat durant aquest any? Ni un.

Quants magatzems de distribució de tabac als contrabandistes s'han investigat durant aquests anys d'aplicació? Cap ni un.

El Govern lliberal, tant presoner avui com l'any 97 dels grans interessos del fabricants tabaquers, s'ha esforçat per dissimular la qüestió, i ha volgut embolicar la troca, portant el desgavell al conjunt del sector comercial lligat a la venda del tabac, que no tenia res a veure amb l'expansió forassenyada del contraban de tabac.

Això ho saben i ho diuen a Brussel·les. I això ho saben i ho amaguen al Govern.

Ens diuen que han detingut a molta gent. Han detingut a lampistes, a pobra gent que ve aquí a intentar-se guanyar uns diners portant uns quants cartrons de tabac. Això és la brillant actuació de la lluita contra el frau. Això no ens ho creiem i, per tant, no votarem una Llei que en lloc de donar llum i transparència al sector tabaquer, està destinada a alçar una nova cortina de fum per diluir les responsabilitats d'uns quants, embolicant-hi tot el comerç i els colliters.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies.

Per l'Agrupament Nacional Democràtic?

El Grup Lliberal?

Alguna intervenció? Sí, Sr. Francesc Mora teniu la paraula.

M. I. Sr. Francesc Mora:

Gràcies.

Bé, només fer una referència a l'última intervenció.

Jo, les estadístiques que tinc suposo que són les mateixes que té el Sr. Bartumeu, i pel que fa les importacions de tabac han baixat a menys de la meitat: de 300 milions de paquets a 80 milions. Per tant, no sé pas si tampoc aquesta xifra és la que considero adequada o no? Però, jo penso que és altament significativa. Podrà discrepar de si és fruit de la Llei que s'ha aplicat, si és fruit de l'aplicació del Govern, o si és fruit d'actuacions exteriors, però la realitat numèrica és així -entenem nosaltres-

Pel que fa a la Llei de control de mercaderies sensibles, bé, l'any 98 es va introduir a Andorra el concepte de mercaderia sensible que tant li sobtava al Sr. Duró. Aquesta mercaderia, que la Llei d'avui

pretén controlar, ja es troba regulada al Tractat fundacional de la Comunitat Econòmica Europea, al Tractat de Roma, del 57, i les defineix com a mercaderies que puguin constituir un perill per a la salut, per a la seguretat pública, o fer objecte d'un frau internacional o d'un mercat clandestí. Per tant, no és una invenció nostra això de la mercaderia sensible, per voler defugir del tema central. És una terminologia utilitzada internacionalment.

La present Llei defineix -com ja he dit- les mercaderies sensibles, els productes del tabac, les substàncies explosives, les màquines escurabutxaques i algunes substàncies estupefaents, ja que són les que actualment es consideren que poden donar lloc a tràfics il·lícits, o fer objecte d'un frau internacional o d'un mercat clandestí.

Ben segur que les regles del mercat, on cada dia apareixen nous productes, i en desapareixen d'altres, ens poden portar en un futur a introduir o a eliminar productes d'aquesta classificació, però creiem que la qualificació d'aquestes mercaderies és del tot necessària.

El tabac és un dels problemes del mercat clandestí més importants del món, i no tan sols a Andorra. Els productes estupefaents, que tot i que algun pot ser considerat com a medicament, creiem que és necessari que porti el control estricte dels seus moviments.

Així doncs, per a aquesta categoria de mercaderies s'han establert unes obligacions que permeten tenir un control de totes les operacions que s'hi relacionen. Així, la Llei estableix control als estocs, a les vendes i a les compres.

L'experiència de la lluita contra els tràfics il·lícits ha permès d'evidenciar la necessitat de tenir accés a aquesta informació, per dur a terme una correcta política per a la seva regulació.

D'altra banda, s'han delimitat les activitats que fan referència al comerç de mercaderies sensibles, i s'ha introduït l'obligatorietat, per les persones que realitzen el comerç, de tenir una llicència que els permeti operar en aquestes, i no posar tantes traves en el comerç normal i habitual, com el Sr. Bartumeu volia fer entendre.

Per això, no volem confondre ni el ciutadà ni el comerciant sobre els seus drets i les seves obligacions. No s'han de fer discursos partidistes quant a les obligacions per operar en matèries sensibles. Aquesta Llei contempla els principis de llibertat individual i de llibertat d'empresa establerts en la Constitució. Incorpora només allò que és necessari i imprescindible per fer-la complir.

Cal, doncs, sortir del pas de declaracions més o menys tendencioses, dirigides a fer creure a la ciutadania que amb aquesta Llei, el que farà el Govern és entrar en el control de les comptabilitats particulars dels comerciants. No és així, i no ens sembla seriós, en temes tan importants, de parlar de pèrdua de sobirania, i tampoc ens sembla seriós fer declaracions que tan sols confonen a la ciutadania andorrana.

Cal, doncs, explicar l'objectiu de la present Llei que el que vol és controlar els moviments realitzats amb les mercaderies sensibles, de tal forma que el Govern d'Andorra en el cas -i tan sols en el cas- que es detectin tràfics il·lícits, pugui conèixer amb fonament els motius de les possibles disfuncions, i així, doncs, tenir els mecanismes adients per anticipar-nos en l'adopció de solucions en front de l'aparició de possibles nous conflictes.

Cal, doncs, insistir en el fet que les dades que el Govern d'Andorra pugui recollir, es limitaran a les mercaderies sensibles, i dins d'un marc de confidencialitat en l'intercanvi d'informació envers l'exterior. No dir això, senyors, es tan sols voler confondre, i ho repeteixo una vegada més, tan sols voler confondre a la ciutadania andorrana, i doncs, i perdoneu que sigui insistent, dir el contrari no es seriós ni responsable.

No entraré a fer una exposició tècnica i aprofundida de la Llei, però, em semblava important d'explicar, tal com he intentat fer-ho, quina és la intenció d'aquesta Llei, i d'aquesta forma desmitificar interpretacions que no s'ajusten ni a la voluntat, ni a la lletra, ni a l'esperit de la mateixa.

El Grup Parlamentari Lliberal votarà, doncs, a favor de la present Llei.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. cap de Govern, havíeu demanat la paraula?

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Sí, és per precisar que el que es tracta en tot aquest bloc de lleis, una vegada més, és que el canvi de mentalitat, que en aquesta Cambra va quedar palesat per unanimitat -com ha recordat, molt bé, el Sr. Torres, amb la Llei que avui reformem- doncs, també arribi a la ciutadania, a tota la ciutadania, i això sense voler pretendre que el fet que s'hagi de guardar, per exemple, factures a partir de 400.000 pessetes de venda, representi un problema a un petit comerciant.

Em fa l'efecte, a mi, que tant de bo, molts petits comerciants poguessin vendre l'equivalent de tres caixes de tabac, que és menys de 400.000 pessetes. No és gaire freqüent això. Tant de bo seria que fos freqüent, perquè representaria, doncs, per exemple en el cas d'un autocar, que són 70 persones, que poden anar a comprar a qualsevol comerç d'Andorra, i que cada una de les persones que està en aquell autocar té dret d'emportar-se legítimament, i legalment el seu cartró i mig, i això representa, doncs, unes quantes caixes, però, no arriba a les quantitats que estem dient de cap manera, i individualment. Per tant, no és un entrebanc, de cap manera, però, el que no podem permetre, ja que el canvi de mentalitat ja l'hem assumit tots, aquí, amb les lleis, que anteriorment han estat votades per unanimitat, l'altre any. El que no podem permetre és substituir un sistema per un altre, i continuar sent agressius davant dels nostres veïns, d'una manera molt més prudent, però, d'una manera que, també, tindria el mateix efecte.

Aquesta Llei permet de poder actuar de la manera que vostè, Sr. Bartumeu, ha explicat, de la manera que vol Brussel·les: a saber que en el moment que hi hagi un desviament, es pugui actuar. I de quina manera? Evitant haver d'incrementar, d'una manera important, els costos de seguretat de l'Estat i els costos de la Duana, perquè això també ho han de procurar. La nostra missió és de procurar fer la feina amb l'economia de mitjans, i utilitzar al màxim les persones que tenim adscrites als costos que ja han suportat, i estan suportant, un augment de la seva feina degut a aquest canvi de mentalitat, de tots plegats, de tota la Cambra i del país en general.

Per tant, crec que les mesures són adequades, i aquí, no es tracta d'insistir, una vegada més, en si són els presoners dels uns o dels altres. Aquí es tracta de no canviar un sistema que certament... No s'ha agafat cap camió, però, pensem i tenim molt clar que una vegada desapareguin els controls dels països veïns a les seves fronteres, -que tenen l'obligació de fer, com és natural- i sent nosaltres els responsables totals del control de les nostres fronteres, no podem substituir unes facilitats abusives, de les quals s'havia gaudit durant molts anys, per un sistema substitutori que pogués arribar a representar el mateix perill.

Del que es tracta, com sempre s'ha dit i sempre hem dit, és dels resultats finals. Quina és la quantitat que al cap de l'any, Andorra sap que els països veïns li permeten, sense ser agressius, tenir aquí? Per què? Perquè tots els països europeus, amb les diferències de preus que tenen entre ells, -i ja entro, potser, en temes que tractarem després- tenen el mateix problema: les franquícies, la supressió dels mercats lliures als aeroports i als ferris... tot això són temes

que preocupen a la pròpia Europa i interiorment. Per tant, nosaltres no podem substituir una tolerància excessiva i exagerada dels últims anys per un nou sistema, també, que pogués tornar a provocar un conflicte.

Aquesta és la finalitat d'aquesta Llei i del bloc de lleis que avui defensem.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Simó Duró, havíeu demanat la paraula?

El M. I. Sr. Simó Duró:

Sí, Sr. Síndic, i gràcies.

El Sr. cap de Govern, encara una nova vegada ha dit: "els països veïns ens autoritzaran..." Però quan, quina quantitat podem, aquí, a Andorra, manufacturar o, senzillament, importar i, *a després*, treure?

Veieu, només paraules, paraules al vent!

En fi, el temps dirà les coses, i vertaderament molts projectes i molta cosa, sense que hi hagi res de resolt, només que mans i peus lligats.

El senyor president del Grup Lliberal, doncs, ja he vist que havíeu preparat ben bé la lliçó perquè us pensàveu que hi hauria, no sé... castanyes, com es diu a vegades, de tots els costats. *A després* es parlava de confusió d'ous i castanyes, però ja estava preparat.

Jo insisteixo sobre els productes sensibles, a partir del moment -i ho sabeu molt bé- cada país li dona... té uns productes que els considera, doncs, que s'han de vigilar; però és què hi ha productes que ja no són sensibles, que estan prohibits?

Quan heu parlat, *a després*, dels medicaments, cregui'm Sr. Mora, aquí no sé si vós n'heu hagut d'usar, està molt ben regulat això dels medicaments, -aquestos medicaments que són només d'ús clínic- molt ben regulats. Fins i tot et trobes, a vegades, que si un dissabte necessites morfina has d'esperar el dilluns per tenir-la. Mireu si estan ben regularitzats i si estan ben controlats!

A després una altra cosa que heu dit: heu parlat de confidencialitat... enlloc està escrit això que hi haurà confidencialitat, enlloc ho heu escrit, al projecte. Doncs, a partir del moment que el Govern, doncs, tindrà aquestes qüestions, el Ministeri haurà de segellar, seran coses, al meu entendre, que seran públiques, sobretot quan arribarà a haver-hi el batibull.

I una altra cosa per lligar-ho, justament, amb totes aquestes mides que el Sr. cap de Govern i el Sr.

president del liberals, han fet *gargareig*. Vertaderament jo no ho entenc, perquè no fa pas gaires dies un sector de pes va venir a trobar-nos, i -permeteu-me- pel qual us moveu. En aquells moments ens deien: "la Duana Andorrana controla totes les entrades de mercaderia". Està escrit! No ens ho deien. Està escrit! I és per això, que no entenc com es pot canviar tant de pressa, tant per matèria prima per a la indústria com pels productes acabats per als importadors.

És més, que fos suficient per a evidenciar les desviacions -sempre passo- que es puguin, tot i permetent solucionar situacions difícils, clarificar i evitar tot greuge comparatiu als comerciants legalment establerts. És a dir, que si jo ho lleigeixo bé, aquí es parlava, justament, de no haver de restringir ni de fer cap projecte de llei, i veig que igualment vosaltres ho heu fet. Doncs, és que algunes coses estranyes deuen haver passat i es deuen haver produït, sobretot si es mira l'encapçalament. En aquest encapçalament es parla que s'augmentarà, doncs, aquesta possibilitat d'importació, -ja veiem el que diuen els de l'UCLAF, i el que es diu en la Santa Bíblia- i ja veiem, doncs, quin és el diferencial que d'aquí a una miqueta, doncs, vindrem a gravar.

En fi, entenc que hi ha moltes contradiccions

He dit.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Bé, si no hi ha cap altra intervenció procedirem, doncs, a la votació.

Doncs, sí és sí al Projecte de Llei i no és no al Projecte de Llei.

Sr. secretari, si us plau?

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló : Sí

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : No

M. I. Sr. Miquel Alís Font : No

M. I. Sr. Miquel Àlvarez Marfany : Sí

M. I. Sr. Guillem Areny Argelich : Sí

M. I. Sr. Francesc Areny Casal : Sí

M. I. Sr. Josep Areny Fité : Sí

M. I. Sr. Modest Baró Moles : Sí

M. I. Sr. Jaume Bartumeu : No

M. I. Sr. Francesc Bonet Casas : Sí

M. I. Sr. Miquel Casal Casal : Sí

M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela: No

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : No
 M. I. Sr. Simó Duró Coma : No
 M. I. Sra. M. Rosa Ferrer Obiols : No
 M. I. Sr. Agustí Marfany Puyoles : Sí
 M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó : Sí
 M. I. Sr. Antoni Martí Petit : Sí
 M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora : No
 M. I. Sr. Francesc Mora Sagués : Sí
 M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : Sí
 M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó : Sí
 M. I. Sr. Marc Pintat Forné : Sí
 M. I. Sr. Jordi Serra Malleu : Sí
 M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : No
 M. I. Sr. Joan Tomàs Roca : Sí
 M. I. Sr. Jordi Torres Alís : No

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. secretari voleu procedir al recompte, si us plau?

El M. I. Sr. Enric Tarrado:

Vots sí: 17, vots no: 10.

El M. I. Sr. Síndic General:

Moltes gràcies.

Bé, doncs, a la vista del resultat de la votació declaro aprovat per majoria el Projecte de llei.

Se suspèn la sessió fins a les 18.30h.

(Són les 18.15 h.)

Si us plau, es reprèn la sessió amb el punt tres de l'ordre del dia.

(Són les 18.35h)

3- Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei de modificació de la tarifa general de taxes sobre el consum.

S'inicia el debat d'acord amb l'article 113.2.

El Govern té la paraula. Sr. cap de Govern.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies, Sr. síndic.

Bé, ens troben amb la modificació de taxes, que no és un fet extraordinari sinó que és un fet regular en la legislatura actual i en l'anterior. Cada any, sota el meu Govern, s'ha demanat un augment de taxes.

Cada any, no s'ha fet gran cosa més que seguir els augments progressius que s'han anat donant als països veïns i a la Unió Europea, i s'ha procurat, d'aquesta manera, no permetre que el diferencial de preus augmentés de forma escandalosa; sempre partint de la base -coneguda molt bé per a tothom- que les diferències de preus dins de la Unió Europea són prou abismals entre uns països i altres, i per tant, és difícil de trobar un equilibri. Sempre es tracta d'això, de trobar una fórmula d'equilibri, de trobar uns preus adequats per a cada una de les categories de tabac tenint en compte el respecte del tractat del 1989, que dóna una facilitat, i dóna un descompte del 40% de les taxes del tabac fabricat a Europa, però, sense descartar mai, i procurant, fins i tot, que segueixi havent-hi a Andorra, l'oferta diversificada de totes les menes de tabac que es demana.

En aquest sentit, per informació de les vostres senyories, vull dir que, curiosament, el tabac importat d'Estats Units, -que és el més taxat, el que està taxat a 160 pessetes fins ara- i pel qual es demana de pujar la taxa fins a 190, és un tabac del qual l'any 1993 se'n va importar uns 9 milions de paquets; després, el 94, 95 96 i, sobretot, el 97, hi va haver l'abús i l'excés que tots comentem, i que ens ha portat aquí, i, l'any 98, es va tornar, pràcticament, a les xifres del 1993, és a dir cap als 9.700.000 paquets. Pel que va d'any, el 1999, els dos mesos que portem, s'ha importat ja 1.600.000 paquets d'aquest tabac americà. Per tant, si aquesta xifra seguís per aquesta línia, arribaria a superar la de l'any 1993 però d'una manera que -al meu entendre- és prudent i acceptable. És a dir, seguirà havent-hi una oferta de tabac fabricat als Estats Units. Estic convençut que hi serà, igualment, malgrat l'augment de taxes que ara proposem en aquesta Cambra, i això és bo que sigui així, perquè no es produirà allò que s'havia pensat, i que s'havia comentat aquí mateix, dient que es mataria aquesta part del comerç, o aquesta part de l'oferta variada comercial andorrana; aquesta part no es morirà, i això està demostrat per les xifres de l'any 98. Estic segur que podrem dir el mateix al final d'aquest any.

Per altra part, el tabac europeu fabricat a Europa, que és l'únic tabac que es ven a Europa, tabac de tipus ros, si estava a 12 milions l'any 93, doncs, ara naturalment encara està en unes xifres molt prudents: 1.300.000 paquets, cosa que denota que també hi ha un mercat, i seguirà sent-hi.

Pel que fa al tabac espallat, que és per fabricar a Andorra, aquest és clar, a l'espera del que és el Conveni, que cada any es firma entre fabricants i colliters, només hi ha hagut unes importacions, jo diria, testimonials, encara. Com sempre passa a principis d'any, hi ha uns romanens d'estoc,

segurament també ha passat aquest any. Del que es tracta amb les taxes actuals és de seguir una mica la línia que hem portat en les últimes vegades que hem demanat un augment. Els percentatges són similars, és a dir, un augment l'any 97 de 1.300 a 1.500. El març del 98, era un 15% de la taxa per l'espallat, i per l'europeu i l'americà de 125 a 160 o de 75 a 96: era un augment del 28%. La taxa que ara proposem és de 1.700 per l'espallat, el que fa un 13,5%, i de 190 o 114 l'americà i l'europeu, el que fa un 18,75%.

Aquestes són les xifres. Són xifres que jo ja voldria tenir la certesa de què són les adequades. No la tenim mai aquesta certesa, és natural, és impossible. El mercat és el que mana. Però en fi, la voluntat del Govern des del primer moment ha estat i segueix estant, -i em sembla que és una voluntat compartida- la de protegir, alhora, interessos que a vegades poden semblar contradictoris, com és el del comerç en general, tot el comerç, amb tots els productes que pugui, i també els interessos legítims dels fabricants i dels colliters, que en aquest cas van junts en aquest tema. La fabricació andorrana de tabac és la que requereix una protecció, com és natural, perquè són fabricacions de poca quantitat. Però no fem res de diferent, és a dir, fem més que a Europa, i tenim l'obertura més gran d'Europa. A Europa vostès saben que no hi ha tabac que no sigui europeu, en canvi a Andorra hi ha tabac de tot arreu: andorrà, europeu i americà. I això volem que continuï sent així, i per això les taxes que presentem són les que hem portat a aquesta M. I. Assemblea amb el benentès que -també s'ha de dir aquí- Andorra no competeix amb el mercat interior andorrà propi, és a dir que la gent que ve a comprar a Andorra, pot comprar perfectament tots els productes del tabac, de qualsevol origen a un preu raonable, creiem a un preu suficient per fer-los atractius sense fer-los agressius per Brussel·les i per la Unió Europea -com ha de ser- Però, el que és cert, i també s'ha de dir, és que el competidor natural de qualsevol venda de tabac a Andorra, és la venda de tabac o l'entrada de tabac a totes les costes europees i en tots els llocs en els quals costa molt més controlar que en les muntanyes andorranes.

Aquest és un fet. És un fet indefugible que no ens correspon a nosaltres de jutjar sinó que l'hem de comentar per saber de què estem parlant, i això ho sabem tots. A partir d'aquí demanem aquest augment de taxes com hem anat fent durant els 4 anys que ens ha correspost l'honor de governar, i desitgem que pugui servir per als objectius principals de la política, pel que fa al sector tant agrícola com tabaquer. És tot. Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies.

Passem a la intervenció dels grups parlamentaris.

Sr. Simó Duró, pel Grup Mixt, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Simó Duró:

Gràcies, Sr. síndic.

A *després* ja he dit, a *modos* d'entrada que, certament, aquest i no l'altre -però aquest sí, ja en parlarem a *després*- de projecte de llei, si hagués vingut per un altre camí, prèvia consulta doncs, com algú ho ha dit aquí, -el Sr. cap de Govern a *després* ho ha expressat- com a conseller general... perdó abans ho ha expressat... com a conseller general que em dec als interessos de la parròquia d'Ordino, parròquia eminentment tabaquera i agrícola. Hauria consultat, com sempre ho he fet, cada vegada que hi havia una modificació o un projecte de modificació de la tarifa de les taxes, -les bases, és a dir els productors. Hauria consultat, doncs, el món productor, i segons el que m'haguessin dit, com ho vam fer l'última vegada, i la penúltima vegada, que a consciència seva, semblava que això era una bona cosa, doncs, jo, com a portaveu del poble, hauria -a *després* d'haver-ho raonat, evidentment- accedit, i certament l'hauria votat. Avui, ja ho he dit, hi ha aquesta mancança. Però, no n'hi ha prou, perquè això fóra una justificació d'aquestes de mal pagador, no n'hi ha prou. M'hauria trobat, certament, amb una mica de problema de consciència, i d'obligació d'exercici d'autoritat. Però llegeixo, aquí, al preàmbul, diu que els preus han d'estar incentivats per diferencials... perdó... i atesa la voluntat política de lluitar contra tràfics il·lícits, que poden estar incentivats per diferencials de preus importants, que això, evidentment, lliga amb els altres projectes.

Però, *després*, es parla que en l'altre Projecte de llei -parlo de l'altre Projecte de llei de modificació-, és a dir, que sense l'altre m'hauria posat un problema. Però aquí es diu "establir un mecanisme àgil i efectiu que permeti al Govern, quan les circumstàncies d'interès generals ho aconsellin, dictar una política fiscal que ajudi a regular el mercat del tabac, i a *després*, el mercat a l'interior a l'exterior del país, o quan les circumstàncies d'interès general aconsellin reajustar la pressió fiscal". Aleshores, a partir d'aquest moment no. Tant valia, potser, que s'hagués fet interimar per aquesta majoria, que a cegues, dóna suport al segon Projecte, i al Govern. Demà passat mateix, doncs, si ho convenia, posava el preu just. Perquè, ara, el temps ho dirà. Certament que és aquell, sobretot ho voldria lligar al text que a *després* he llegit dels senyors suplicants, com eren els

fabricants i els pagesos, que no tenen res de satisfet. I resulta que això, certament, perquè hi han hagut tocs de campana que diuen que es firmarà un contracte per dos anys, hi ha campanades que ho diuen- doncs, vol dir que s'ha arribat a un conveni. Aquest conveni podria ser que només fos fugaç, i de pocs dies per allò que han dit els presentadors del projecte, una miqueta més lluny. Doncs, per aquest motiu no donaré suport a aquestes taxes.

He dit.

El M. I. Sr. Síndic General:

També pel Grup Mixt, té la paraula el Sr. Jaume Bartumeu.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

Des del dimarts dia 9 de febrer fins fa ben pocs dies, els portaveus lliberals, tant del Govern com del Grup Parlamentari, no havien parat de repetir que no es tractava pas d'augmentar, altra vegada, les taxes del tabac, perquè això reduiria el diferencial de preu que feia la riquesa del comerç andorrà.

En realitat, el que es pretenia amb aquestes insistents declaracions, des de les files liberals, era intentar desvirtuar el que els consellers generals, Jordi Torres, Vicenç Mateu i jo mateix havíem declarat en tornar d'un viatge a Madrid, durant el qual ens entrevistàrem amb responsables dels Ministeris d'Hisenda i d'Afers Exteriors d'Espanya.

Diguérem aleshores -i repetim avui- que el Govern espanyol insistia en creure que la millor manera d'acabar amb el contraban de tabac era reduir suficientment -i dic bé suficientment- el diferencial, com per fer econòmicament inviable el gran contraban; que no vol dir fer econòmicament inviable el comerç andorrà ni el comerç dedicat, no solament a l'interior sinó que amb aquest cartró i mig que les persones que ens visiten es poden endur.

Els liberals, fidels a la seva política de negar l'evidència -sobretot si aquesta evidència arriba de la mà de declaracions del banc de l'oposició- van pretendre que mai de la vida el Govern espanyol no els hi hagués dit això.

Però, dimarts passat es presentaren a Sindicatura amb aquest Projecte de llei de modificació de les taxes de consum sobre el tabac.

Si el tema no fos prou seriós i preocupant ens hauríem de cargolar de riure davant de tanta incoherència.

Si no fos que aquesta actuació de la majoria permet constatar que es persisteix en l'ús del doble llenguatge.

El Govern i la seva majoria pretenen continuar enganyant a tothom.

Enganyar als colliters dient-los que amb aquestes quatre Lleis que ens fan empassar avui, al Consell general, tot seguirà com abans. Els fabricants els signaran un nou contracte, i l'activitat els permetrà seguir cobrant dues, tres o quatre vegades la collita.

Ja han vist els colliters on els han portat les promeses electorals dels liberals.

Enganyar a la Unió Europea, dient-li que amb aquestes Lleis s'acabarà amb el contraban, quan en realitat tots saben -també Brussel·les- que, mentre hi hagi aquest gran diferencial de preus amb Espanya i amb Anglaterra, el marge permetrà seguir fent contraban.

Enganyar el Govern espanyol presentant-li aquest nou augment de taxes com una nova submissió -ja no ve d'una- d'Andorra, però, intentant dissimular que la repercussió de l'augment de les taxes en el preu de venda del paquet no fa més que seguir afavorint el contraban del tabac elaborat a Andorra vers Espanya, ja que el paquet només augmentarà de quatre o cinc pessetes.

Els únics que no vol enganyar el Govern són els fabricants. Malament podria fer-ho si d'ençà del febrer del 97 no ha fet cap pas que no hagi estat abans sotmès al vist i plau d'aquest sector.

Els fabricants se'n surten prou bé, avui: la repercussió de la taxa sobre el preu de la seva producció és mínima; el conjunt de lleis que són a l'ordre del dia d'avui emboliquen la troca per intentar distreure l'atenció de la Unió Europea de les fàbriques vers el conjunt dels anomenats operadors, i els colliters segueixen fent-los-hi el joc, creient-se les promeses de continuïtat en la relació contractual i sobretot en el cobrament repetitiu de les collites.

Tot plegat, aquest Consell haurà estat una bona lliçó de realisme i de cinisme polític.

Ben mirat només n'hi ha uns que se'n surten, avui, ben parats: els de sempre, els que mai no hi perden, els que manen en definitiva: els que manen, en definitiva.

Nosaltres no estem disposats a tirar les nostres idees per la finestra, ni a traïr tots aquells ciutadans que ens van fer confiança, i que ens en fan encara avui. No volem ser copartíceps d'aquesta gran ensarronada.

El tractament d'extrema urgència i necessitat d'aquesta qüestió demostra però, quina és la

perspectiva política de futur dels liberals que, abans, el ministre d'Exteriors, amb la seva, sempre, florejada literatura ens volia explicar. Jo crec que ho podem resumir en una frase espanyola que vindria a dir: "...virgencita, que me quede como estoy."

No es vol construir una Andorra vàlida pel conjunt dels ciutadans que hi viuen i que hi treballen. No es vol treballar per una Andorra seriosament administrada, lleial amb els seus compromisos exteriors, i disposada a tirar endavant una profunda modernització de la seva economia, passant de la fase especulativa a una etapa de producció i de serveis.

És raonable -preguntem nosaltres- que a les portes del canvi de segle el tabac segueixi dominant l'atenció institucional?

És socialment i econòmicament admissible que una minoria molt poderosa s'endugui, Valira avall, el bon nom d'Andorra i el futur dels nostres joves?

És, en definitiva, el tabac el gran problema andorrà?

No. Pensem i diem, la majoria dels andorrans, que la prioritat és fomentar la feina pels joves, per a la qual cosa esdevé imprescindible una política econòmica estructural?

On han passat aquests discursos liberals? O eren només retòrica per a ingenus?

En definitiva, ens hem de preguntar si Andorra ha de morir per una quota de contraban en el entorn europeu.

El Consell d'avui permetrà a la ciutadania mesurar la dimensió dels plantejaments d'un i de l'altre banc d'aquesta sala.

La vostra dimensió, senyors de la majoria, és buida de projectes i de voluntat política. És imprudentment imprevisora, i porta Andorra vers el fracàs.

El M. I. Sr. Síndic General:

Per l'Agrupament Nacional Democràtic, té la paraula el Sr. Jordi Torres.

El M. I. Sr. Jordi Torres:

Gràcies Sr. síndic.

Cada vegada que el Govern lliberal ens presenta una modificació de taxes sobre el tabac ens adonem que les diferències entre les possibles solucions per resoldre la problemàtica del contraban d'aquest producte són grans. Una vegada més, i suposo que pressionats pel sector, assistim -evidentment, com a espectadors passius, perquè de poc serveix el nostre vot negatiu davant la màquina de votar lliberal- a una remodelació que augmenta la diferència entre

les taxes del paquet importat amb les del paquet fabricat al país. Nosaltres, entenem que això només fa que allargar la malaltia de la situació de l'agricultura a Andorra, situació que el Govern no vol afrontar.

El sector colliter, i l'agrícola en general, no hauria de ser ostatge cada any, en el moment de plantar, de la signatura d'un contracte amb un sector privat, el dels fabricants. L'Estat ha de ser el qui determini la política agrícola, i les subvencions que han de revertir a la pagesia. De la mateixa manera, és, també, l'Estat qui té l'obligació de cobrar degudament les taxes per la importació de tabac. D'aquesta manera, cadascú faria la seva feina, tal com ha de ser. Si s'apliqués el principi esmentat, segurament, no ens trobaríem amb un diferencial de 130 pessetes per paquet entre el manufacturat a Andorra i l'importat no comunitari, diferència abismal que afavoreix l'aparició de tot tipus d'especulacions quant al destí de la mateixa.

Una altra consideració relativa a la Llei que estem debatent, que és la modificació de la tarifa general de taxes sobre el consum, és la motivació per la qual el Govern proposa aquest augment.

S'obeeix a una exigència de la Unió Europea que reclama una reducció del diferencial del preu del tabac entre Espanya i Andorra?

Aquesta és una afirmació que se'ns va fer a instàncies oficials a Madrid -com molt bé ha dit el meu company, Jaume Bartumeu- als membres de l'oposició, afirmació que des de les files liberals es va córrer a desmentir. Tant ha canviat la situació en un parell de setmanes? Senyors, haurien de ser més coherents amb les seves afirmacions. Si diuen que no volen reduir el diferencial de preu, no ens arribin amb lleis que demostren el contrari. L'argument que hi ha hagut un augment de les taxes a Espanya no ens serveix ja que, en el moment de fer les seves declaracions, aquest ja era conegut. La credibilitat ja l'han perduda, salvin almenys les aparences.

La seva mala gestió de la situació conflictiva, provocada pel problema del creixement desmesurat i insostenible del contraban de tabac, els ha portat a prendre tota una sèrie de mesures que el país s'hagués pogut estalviar si haguessin solucionat amb fiscalitat un problema que és fiscal. La solució fa dies que s'hauria trobat, i les relacions amb els nostres veïns no estarien enverinades, ja que aquesta és la realitat malgrat les afirmacions del Govern. Però, com molt bé tenen cura de recordar-nos, un dia sí i l'altre també, vostès tenen la majoria i fan les coses a la seva manera. Continuin així, i ja hi haurà qui tindrà cura de censurar les seves actuacions. El

treure pit i les mentides no solen donar, a la llarga, bons resultats.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Lliberal, té la paraula el Sr. Jordi Serra. Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jordi Serra:

Gràcies Sr. síndic.

Senyories, amb aquesta modificació es presenta un augment del tipus que suporta el tabac en la seva importació, un augment de fins a 1.700 pessetes el tabac espalillat, un augment de fins a 190 pessetes el tabac ros no comunitari, i fins a 114 pessetes el tabac ros comunitari en aplicació a l'Acord duaner del 89.

Cal recordar senyories, que el Grup Parlamentari Lliberal i abans, en la darrera legislatura, amb col·laboració de la CNA i de l'Agrupament Canillo-la Massana, i tant sols amb aquests partits i sense rebre, gairebé mai, l'ajuda dels grups que actualment estan a l'oposició, es va augmentar fins a 5 vegades les taxes del tabac.

Evidentment, com en les últimes vegades, però ara també, l'objectiu és i era: per una banda, garantir uns ingressos per l'Estat; per l'altra, mantenir un diferencial de preus amb els estats veïns en el comerç del tabac com un dels nostres atractius comercials.

Nosaltres, contràriament a altres opinions, som dels que pensem que Andorra ha de preservar un diferencial de preus atractiu. No únicament en aquest sector sinó en d'altres sectors econòmics del nostre país de tal forma a ser competitius.

Diem això perquè no cal confondre les exigències del començament de la crisi del tabac de la part espanyola, de fer que el diferencial sigui molt reduït -que per cert, també aquesta demanda és defensada al si d'aquesta Cambra per alguns grups de l'oposició- amb el que avui ens concerneix, i que és únicament l'augment de les taxes.

Evidentment, si aquesta demanda de deixar el diferencial en uns límits gairebé inexistents s'hagués realitzat, senyories, no feia falta legislar ni sobre la Llei del frau duaner, ni sobre la Llei de control de mercaderies sensibles, ni sobre la modificació del Codi penal, ni sobre altres lleis que acompanyen i que segurament encara me'n descuido, perquè enterràvem definitivament el sector del tabac, a saber, des del petit comerciant fins als fabricants, passant per l'agricultura del país. No quedava ningú i així havíem resolt aquest problema.

Perquè nosaltres els liberals som dels que pensem que ajudant-se amb la legalitat vigent en matèria de franquícies de viatgers, tenim la responsabilitat de preservar un sector econòmic important del nostre país, com és el sector del tabac. La franquícia de viatgers permet al sector tabaquer de gaudir d'un futur cert.

L'objectiu d'aquestes Lleis era eradicar el tràfic il·lícit, el que no vol dir eradicar el tabac, ja que Andorra ha de preservar la continuïtat de tots els seus sectors econòmics actuals. No és veritat -i amb tot el respecte- el que diu l'oposició, que el Govern d'Andorra enganya, i que s'ha vist obligat a fer un augment de les taxes d'acord amb les exigències d'un estat. Nosaltres sempre -com ja he dit abans- hem adaptat les taxes que ha suportat el tabac garantint un diferencial de preus atractiu, i creiem que aquest augment -que es votarà avui- no és més que la continuació de la nostra política que hem anat desplegant en aquests darrers anys.

Una de dos, o bé apliquem la teoria que defensa algun Grup de l'oposició d'augmentar les taxes del tabac, el que significa que es desmembraria el sector del tabac, i alhora, eliminaríem una de les fonts impositives més importants de l'Estat Andorra; o bé apliquem la que el Grup Parlamentari Lliberal defensa: lluitem decididament contra el contraban i augmentem, de la forma ja explicada, les taxes del tabac respectant l'atractiu comercial, i alhora, preservant una bona part dels ingressos que genera aquest producte.

El Grup Parlamentari Lliberal votarà, doncs, a favor d'aquesta present Llei.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre de relacions Exteriors, havíeu demanat la paraula.

El M. I. Sr. Albert Pintat:

Gràcies Sr. síndic.

Evidentment, en tant que membre de l'executiu, i amb l'honor de treballar al costat del cap de Govern, és sempre un deure i un plaer sotmetre'm al control parlamentari que es resumeix en dos verbs: controlar i impulsar.

Al llarg d'aquesta crisi, que fa molt temps que dura, hem pogut constatar que s'ha posat el debat sempre en un nivell moral. Moral en el sentit que es diu a algú que enganya, que manipula que gira les situacions al revés. Tot això fa que sigui difícil contestar atacs de caire moral, només puc aportar

una experiència política -certament llarga per alguns, per a mi també. Vaig començar a treballar amb els temes de Brussel·les l'any 1984, i fins avui crec que és una activitat transparent i sotmesa constantment a la crítica, i mai, conscient o inconscientment, he enganyat, ni he aixecat la camisa, ni he manipulat realitats. Sempre he estat conscient que la gran responsabilitat d'Andorra de trobar la seva adequació a Europa passava per una actuació inatacable. Inatacable sobretot per persones neutres que, tècnicament, podien demostrar que realment el Govern, tot i sent presoners, certament, d'una realitat econòmica composta per una part essencial, però, que això és secular. Fa més de 200 anys que Andorra viu de forma directa o indirecta del tabac, amb la complicitat de tota la classe política, fins ara. Tots, sense excepció, han acceptat aquesta realitat. Era un fet evident, era un fet natural i que, fins i tot, els acords de la Unió Duanera acceptaven l'especificitat i la complexitat socioeconòmica andorrana.

Però, el temps ha canviat, el món avança a gran velocitat i a Europa és un dels llocs on hi ha els canvis més radicals i més importants. Si som els ostatsges o els escolans dels fabricants, quins escolans més estranys que des del 91, quan va arribar el Sr. cap de Govern, la taxa era intocable a 385, i avui l'han posat a 1.700: l'han multiplicat per 4,4 vegades. Doncs, això sol demostra una capacitat de reforma, i això no s'acaba aquí. Hi ha un compromís ben clar, no volem enganyar a ningú, però el compromís polític del Govern és que l'activitat tabaquera s'ha de circumscriure, únicament i exclusivament, en el mercat interior. S'haurà de veure si a partir d'aquesta obligació política d'Estat, quina activitat podrà sobreviure, i la pagesia la primera. La ramaderia, -ja ho ha vist aquesta sala- la capacitat de reforma del Govern, no només amb la llei de ramaders andorrans sinó amb la voluntat de reformar tota la pagesia, perquè podria ser que hi hagués encara una necessitat complementària, i potser permanent de reforma constant de l'agricultor, i del rol de la pagesia en una economia de muntanya. Però són dificultats que no ens han d'espantar perquè són dificultats permanents arreu d'Europa i sobretot doblement difícils en països de muntanya.

Només vull insistir que mai, un país com Andorra, pot anar a fora intentant enganyar, o intentant dissimular la realitat. Aquesta polèmica de l'augment de preus, des del principi que Andorra va dir en aquell cèlebre MOU -que el vam fer justament per preparar, per aclarir el camí ideològic abans d'anar a veure el Govern francès- vam dir ben clar en aquell MOU que "...el Govern continuarà..." i cito, això era el 13 febrer del 98: "...el Govern continuarà la

política d'incrementar la fiscalitat per mantenir el diferencial de preus amb els països veïns a nivell raonable." Evidentment, les discussions van ser molt dures i molt fortes, al començament, amb un estat membre. No estàvem d'acord i les discussions són a vegades com un mirall: com més dura és l'acció, la reacció acostuma a ser del mateix calibre. Però cadascú defensa interessos fonamentals diferents, el Govern defensa interessos d'Andorra, i era capital, com a punt de referència del comerç andorrà, tenir i disposar d'una capacitat competitiva com és el tabac, perquè sempre ha estat així. Andorra encara no ha acabat el cicle de la seva reforma, però no es pot dir en base a aquesta única afirmació que el Govern, el Ministeri i el ministre enganyen, manipulen i tergiversen la realitat. No ha sigut mai la meua actuació, i no ho serà pas a partir d'ara.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna intervenció per part dels grups parlamentaris. Sr. Jaume Bartumeu, pel Grup Mixt, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, el ministre Pintat, i nosaltres fa temps que tenim problemes de vocabulari i de conceptes, i per tant, la crítica que nosaltres fem a la seva mala gestió no ha estat mai moral, i avui tampoc. És una crítica política.

Com que potser no m'he explicat bé, li precisaré. Jo no he dit, Sr. Pintat, que vostè ens hagi enganyat. Jo el que fa temps que dic és que vostè ens ha volgut enganyar, i el problema que vostè ha tingut per utilitzar un terme que ha fet servir fa un moment és que no ens ha pogut aixecar la camisa. Aquest és el problema que vostè ha tingut.

Ha parlat de la classe política, n'havia parlat abans el cap de Govern, n'ha parlat el president del seu Grup Parlamentari, i ara en torna a parlar vostè. A veure, abans que això no es converteixi en un terme d'ús corrent en aquesta sala, jo crec que li he de dir que nosaltres no som d'aquesta classe. Nosaltres, si hem de seguir termes, que últimament surten del banc d'enfront, doncs, podem ser subclasse, subespècie o arpegament de discrepants, però, en tot cas, no som de la classe política de la seva: ni en som ni en volem ser, que li quedi clar.

La política econòmica d'aquest país veig que la porta vostè, ja fa dies que la porta vostè. Tenim ministre d'economia, tenim ministre de Finances, ja ho vaig dir un dia, no els sentim mai en qüestions que

haurien de ser de la seva estricta competència. Bé, doncs, ho constatem, no ens ve d'aquí. Ja hi estem acostumats a això. En tot cas, que li quedi clar que jo no li he dit que ens hagi enganyat perquè encara no se' n'ha sortit d'enganyar-nos.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Jordi Torres, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jordi Torres:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Jo li voldria dir al Sr. Serra que no vulgui confondre l'opinió. No vulgui confondre l'opinió perquè nosaltres, des d'aquí, el que no volem és eliminar el diferencial de preu entre el tabac d'Andorra i el tabac a l'estranger. Volem que existeixi un diferencial de preu. Volem que existeixi un diferencial de preu raonable, i que es pugui continuar venent tabac, aquí, a Andorra. Ara, vostès sí que augmenten aquest diferencial de preu del fabricat a Andorra i del fabricat a l'estranger, fora de la Unió Econòmica. Vostès han augmentat el fabricat a Andorra de 4 pessetes i augmenten l'importat de 30 pessetes. Imagini's! Cada dia augmenten aquest diferencial de preu, i penso que això no és bo, tampoc.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció? Per part del Grup Parlamentari Lliberal, Sr. Jordi Serra teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jordi Serra:

Gràcies Sr. síndic.

Escolti Sr. Torres, jo no sé si vostè és professional a marejar la perdiu, però només li diré una cosa: l'any 93, vostè estava assentat aquí en aquesta fila, i eren majoria, estaven al Govern; després van venir els mals moments i van tenir que deixar el Govern, i el Sr. Forné va arribar en aquell moment a encapçalar-lo. Llavors en aquell primer moment ja es van augmentar les taxes. Vostès no les van augmentar quan hi eren, aquí. Que sàpiga jo. Perquè vostè preconitza que les taxes s'han d'apujar, però en aquell moment no les va pujar. Però bé, vostè pregona, doncs l'eradicació del diferencial i per contra partida no vota a favor nostre, de l'augment d'aquestes taxes. Llavors és una cosa que no entenc. Fiquis d'acord, o l'augmenten o no l'augmenten, o el

deixen o no el deixen. Nosaltres sí que l'hem augmentat: 5 vegades. I si ho hem de fer una altra vegada també ho farem. És l'única cosa que li vull dir.

Gràcies...

I d'una altra cosa que em deia vostè, del diferencial entre el tabac importat i el tabac fabricat aquí, només li diré una cosa, que tots els països del món protegeixen les seves indústries. I em sembla que també podem protegir les nostres, i en aquest cas, el tabac andorrà.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. cap de Govern, havíeu demanat la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Jo volia tornar a una afirmació del Sr. Jordi Torres que m'ha fet, d'alguna manera, somiar, perquè semblava que vulgui fer la quadratura del cercle, o quelcom així. Si no m'enganyo, vostè ha parlat que s'ha d'apujar el diferencial de tal manera que no sigui agressiu per Espanya i que no sigui agressiu per Anglaterra. Em dirà com es pot fer això. M'ho haurà d'explicar. Jo l'escollaré atentament, fora d'aquí, perquè és un tema molt tècnic. El tabac a Anglaterra es ven a 3,40 lliures, i més i tot, equival a més de 800 pessetes. A Espanya tots sabem que el tabac està a 350 o 380 pessetes. A França ha d'estar a uns 450 o 500. No hi ha cap fórmula -crec jo- que permeti -si vostè la té me la dona i la estudiarem- augmentar diferencials d'una manera separatista... separar-ne uns "uns més i els altres menys"... de tabacs que van -segons semblava abans- destinats a aquests països. No es pot fer això, no lliga això.

Per tant, que hem anat fent? I en això, insistint amb el que ha dit el Sr. Serra, des de l'any 94, 4 vegades hem augmentat les taxes. I jo quan li dic a vostè, més d'una vegada -col·loquialment-, com ara li ha dit el Sr. Serra també, que perquè no es van pujar els 4 anys que van des de l'any 91 fins al 94, vostè invariablement em contesta: "és que no teníem el problema". Llavors, posem-nos d'acord. Nosaltres som els imprevisors, els que no avancem les coses, els que no pensem en el futur. Però vostès no tenien el problema. Durant 4 anys no el van tenir, és veritat; però es va fomentar aquest problema. Perquè les taxes havien estat a 385 per l'espallat, a 75 l'americà i a 45 l'uropeu, durant 4 anys, sense moure's, mentre que als països veïns anaven pujant. Vostès no tenien cap problema, però s'estava fent el problema, s'estava creant, llavors. El vam heretar nosaltres. Som uns hereus. Bons o dolents, els

electors ho diran. Però el problema el vam heretar. Per tant, no em serveix allò que vostè va dir -em permet que reproduïxi aquí, suposo que no em contradirà: que no hi havia problema. I tant que hi era el problema. S'estava covant, i fort. Llavors no es va voler tocar res. Al contrari, quan nosaltres, aquí, amb la minoria, amb el suport de Canillo-la Massana, del CNA i del Grup Lliberal, vam intentar apujar les taxes, sempre ens vam haver de moderar i de frenar perquè no ens deixaven més, perquè vostès tenien majoria. Per tant vam fer menys del que haguéssim fet. I ara no vull fer ni futurisme ni tornar al passat com una màquina del temps. No sé el que hagués passat si haguéssim pogut realment apujar les taxes al nivell que demanava el Govern, i que volíem fer, però que no podíem en aquell moment degut a estar en minoria.

Per tant, situem les coses bé, de cara a la gent que ens escolta, i a tots els que puguin escoltar. Hi ha una activitat, com ha dit el Sr. Pintat, "ens anava molt bé a tots", siguem sincers, ens havia anat molt bé a tots. Però és clar, el que no podem, llavors, és atribuir medalles de previsió, i saber el futur dels quals no les han tingut, si no les han tingut ningú, d'alguna manera. En tot cas si algú les ha tingut, som nosaltres des de que governem. És tot.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Jaume Bartumeu teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

A veure, aquí, se'ns està dient que hi ha qui lluita decididament contra el contraban, i hi ha qui sembla que no vol lluitar contra el contraban. Després se'ns està dient que hi ha qui ha augmentat -i havia demanat la paraula abans que parlés el Sr. cap de Govern i, per tant, volia contestar al Sr. Serra però ja puc contestar al Sr. cap de Govern, també. A veure, si ho hem de dir, diguem-ho tot, i també, això ja fa dies que ho diem, uns i altres, cadascú dona la seva posició. Vostès van heretar o no van heretar. Però les estadístiques demostren -i són unes estadístiques oficials i que tenim tots- que la gran explosió del contraban comença l'any 1995, i curiosament, és quan vostès... és a dir, el contraban comença quan vostès arriben al Govern. Només hauria faltat que a més a més no augmentessin les taxes, però és clar, el contraban no hi era l'any 1993 als nivells d'escàndol que quan va començar l'any 1995. És a dir, vostès han portat la responsabilitat de trobar-se amb el gran augment del contraban. Aquest és el fet real. No l'amagui. Digui-ho també. Vostè ha augmentat les

taxes, sí, però sota els seus dos governs és quan ha explotat tota la qüestió del contraban. Aleshores, com s'ha de fer per reduir el diferencial amb Anglaterra? Miri, una de les solucions... abans he posat jo una pregunta, i ningú m'ha contestat... És a dir, sí que se m'ha contestat que no s'havia agafat cap camió. Ningú m'ha contestat si s'havia anat als magatzems... La millor manera per acabar el contraban amb Anglaterra és visitar els magatzems que tots sabem on són. D'on surt el tabac cap a Anglaterra? És tant senzill com això. I això no ho podem fer des dels bancs de l'oposició, Sr. cap de Govern.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Jordi Torres, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jordi Torres:

Sr. cap de Govern, vostè ja m'ha donat la resposta abans, a la que volia donar al Sr. Serra. És cert. Moltes vegades li he dit "no teníem el problema", li acaba de dir al Sr. Bartumeu, també, per això devem d'estar a l'oposició, també. Nosaltres no teníem el problema d'haver d'augmentar les taxes en el seu moment, doncs, com no existia el problema, tampoc, no volíem matar el tema del tabac, com no el volem matar ara. Vostès es pensen que nosaltres volem eliminar el tabac de la vida econòmica del país, ens al contrari. El que diem simplement és que es prenguin mesures d'una altra manera. Nosaltres portem una altra política per a enfocar el problema, nosaltres sí que realment volem eradicar el contraban, i nosaltres teníem les fórmules per eradicar el contraban, almenys amb Espanya.

El M. I. Sr. Síndic General:

(Se senten veus)

Si us plau. Si us plau.

Alguna altra intervenció? Bé, si no hi ha cap més intervenció procedirem a la votació, sí és sí al Projecte de llei i no és no al Projecte de llei. Sr. secretari, si us plau.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : No

M. I. Sr. Miquel Alís Font : No

M. I. Sr. Miquel Àlvarez Marfany : Sí

M. I. Sr. Guillem Areny Argelich : Sí

M. I. Sr. Francesc Areny Casal : Sí

M. I. Sr. Josep Areny Fité : Sí

M. I. Sr. Modest Baró Moles : Sí
 M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : No
 M. I. Sr. Francesc Bonet Casas : Sí
 M. I. Sr. Miquel Casal Casal : Sí
 M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela : No
 M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : No
 M. I. Sr. Simó Duró Coma : No
 M. I. Sra. M. Rosa Ferrer Obiols : No
 M. I. Sr. Agustí Marfany Puyoles : Sí
 M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó : Sí
 M. I. Sr. Antoni Martí Petit : Sí
 M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora : No
 M. I. Sr. Francesc Mora Sagués : Sí
 M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : Sí
 M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó : Sí
 M. I. Sr. Marc Pintat Forné : Sí
 M. I. Sr. Jordi Serra Malleu : Sí
 M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : No
 M. I. Sr. Joan Tomàs Roca : Sí
 M. I. Sr. Jordi Torres Alís : No
 M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló : Sí

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. secretari, si us plau, voleu procedir al recompte.

El M. I. Sr. Enric Tarrado:

Vots sí: 17; vots no: 10.

El M. I. Sr. Síndic General:

Moltes gràcies.

Vist el resultat de la votació, declaro aprovat per majoria el Projecte de llei.

Passem al quart punt de l'ordre del dia.

4- Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei de modificació de la Llei de taxes sobre el consum, de data 30 de desembre de 1985.

S'inicia el debat d'acord amb l'article 113.2. El Govern té la paraula, Sr. cap de Govern.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Aquest Projecte de llei de modificació de les taxes, com diu, de fet, és l'aplicació de la utilització

legislativa envers el Govern, perquè allò que s'ha posat de manifest aquí, repetidament, que és que cada vegada que es debat el tema de les taxes es porta al ple del Consell General quan, el que és pràctica en general, als països del món occidental és que les taxes de consum es puguin augmentar des del propi govern per mecanismes que la nostra Constitució no contempla de la mateixa manera. Sí que ho contempla aquest Projecte de llei i els assessoraments que l'han permès i per la manera com ha estat redactat. No és res més que evitar que el debat sobre... és a dir, la necessitat d'actuar, a vegades, de pressa sobre les taxes, doncs, es pugui fer amb facilitat perquè el Govern ho pugui fer sense haver-ho de portar a discussió del Consell General, tal com és el cas, per exemple, dels preus del carburant, etc. Això és el que proposa aquesta Proposta de llei amb uns marges i amb uns límits, -que demanem que hi siguin- amb el benentès que només és d'aquesta manera que es pot permetre, en el moment que sigui necessari per alguna circumstància exterior, sobretot, per augmentos desconsiderats o molt grans, considerant, fins i tot d'altres taxes d'altres països, que Andorra no tingui sempre el retard que hem tingut cada vegada que hem hagut de discutir davant del Consell General unes taxes. S'han de publicar les lleis, després aquestes lleis s'envien, tarden en ser firmades, com és legítim i com és legal pels Srs. Coprínceps. S'han de publicar. El termini entre el començament de la discussió de les taxes i l'acabament, fa que si això es fes per la via ordinària -com a vegades ha passat- i una mostra n'és l'aprovació de les taxes des de que nosaltres estem al Govern (el 30 de juny del 95, l'11 de setembre del 96, el 13 de novembre del 97 i el 13 de març del 98), sempre desfasant una mica més en relació als països veïns. L'única manera de ser àgil controladament, és que el Govern tingui el permís de poder-ho fer d'aquesta manera amb els marges d'auto limitació que proposem. Aquest és un tema que no existeix -com ja sabem tots- a la Constitució, al decret llei. Per les raons que siguin, quan és va fer la Constitució les discussions sobre aquest van ser importants, se'n parlava que hi poguéssim haver aquesta possibilitat. Nosaltres creiem que podem perfectament reclamar aquesta possibilitat, i a més a més, en tenim ben bé prou per poder actuar d'una manera prudent i d'una manera raonable, cada vegada que faci falta, amb el benentès que ja està vist. Avui aquest Consell General acaba d'aprovar unes taxes, la nostra intenció -com cada any s'ha fet- és que les taxes augmentin una vegada l'any. Això és el que hem d'aspirar d'aconseguir si els demés països segueixen augmentant les taxes, i sinó ni això.

Per tant, no es tracta d'altra cosa que de tenir l'agilitat per poder -per decret- publicar nous preus,

entre altres coses per evitar que des del moment que es comença a parlar i fins el moment que surten publicades les lleis -com a tals en el BOPA- hi pugui haver -com hi ha hagut alguns anys- una acumulació dels productes destinats a un augment de taxes amb perjudici de l'hisenda pública. És tot.

El M. I. Sr. Síndic General:

Passem a la intervenció dels grups parlamentaris. Sr. Simó Duró, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Simó Duró:

Gràcies Sr. síndic.

Després d'haver escoltat el Sr. cap de Govern, *a després...* perdó... Abans he posat de manifest que s'havia parlat de confidencialitat, que no hi crec, perquè, evidentment, a nivell de la Comunitat Europea hi posaran el nas, i a nivell d'aquí, d'Andorra també, sigui directament o pels procediments s'haurà de fer ús, és a dir de la justícia o de sancions i de coses d'aquest tipus.

El Sr. cap de Govern ens ha dit que sempre, sempre, amb aquesta manera d'entendre'ns, les taxes només s'augmentaran una vegada l'any. Aleshores, per què? Perquè fer i proposar un text d'aquesta manera...? Dit de pas, també, ara parlo una miqueta de concepció, en un moment es diu: "autorització que habilita el Govern per aquesta potestat, i que se suma a la seva potestat reglamentària, pròpia i autònoma que li es reconeguda per la Constitució". Si ja ho sabem. Quina necessitat de mullar paper amb tinta si això la Constitució ja ho diu. Per què? Em sembla que els redactors que arriben a tenir... almenys aquesta cosa l'hauríem demanat de treure perquè és una cacofonia que és inútil.

Doncs, dit... Sí la cacofonia, sí senyor.

Doncs, dita aquesta entrada sobre aquesta possibilitat de veure'ls una vegada l'any, anem de cara al viu del tema, tot i que voldria fer una *aculatilla*, Sr. cap de Govern. Sí que és veritat que els senyors que en un moment feien part de la meua oposició eren una miqueta recalitrants a augmentar les taxes, però sí que és veritat que no tenien el problema perquè si es consulta, Sr. cap de Govern, en aquells moments el volum de tabac que tenien entre els 30 milions de paquets i els 50 i pico. És *a després*, quan nosaltres vam venir...

(se senten veus)

Aleshores no tenim les mateixes estadístiques, encara una vegada. Doncs...

(se senten veus)

No, no, jo també us les puc ensenyar, són les quines em va enviar la Sra. ministra de Finances, i *a després* les podem...

(Se senten veus)

...a través de la M. I. Sindicatura les podem confrontar.

Doncs, és veritat. És veritat, i miraven de treure els cèntims d'un altre costat, però també sigui fet l'honor a la veritat, ja ho sabeu, Sr. cap de Govern, que ens va costar als 13 que érem, en aquells moments, el fet que ens decidíssim a augmentar, perquè no les volíem -vós no hi éreu llavors quan prenieu aquesta...

(Se sent riure)

No. Parlo a nivell del Govern, a nivell del Govern. Sabeu molt bé que a nivell de... És veritat, he fet un greuge, perdoneu-me, però sabeu que us va costar molt, i que no se'n volia pas. I va ser una intervenció del Sr. ministre, del Sr. Pintat, que va decidir, doncs, almenys per aquesta persona, que es digués sí a l'augment de les taxes, l'última vegada. Així de clar, ens va posar de cara a la realitat que era la demanda d'un diferencial exigint pels països de la Comunitat. Així de clares van anar les coses.

Bé, ara, doncs ens proposeu un text que fa uns dos anys va ser objecte d'un debat -no aquí en aquesta sala, però quan preparàvem les reunions, no una vegada sinó dos o tres, començant per la parròquia d'Ordino i *a després* allà a ca les monges- on vam parlar d'aquesta qüestió, i sabeu que ja no us vaig dir res, ja era el primer trencament. És a dir que no hauria esperat allò de la Seguretat Social, vaig preferir fer-ho quan allò de la Seguretat Social perquè era més noble. Però ja aquell dia es començava a trencar i no era pas sol, n'hi havia d'altres. Ja ho veurem *a després* si aquestos altres segueixen, o si han canviat de pell, perquè també podria ser que l'haguessin canviat, però és el seu dret més absolut. No miro a ningú, ni senyalo a ningú.

(Se sent riure)

Doncs, tornant a aquesta qüestió, en aquells moments vaig dir que no, perquè jo penso que tot ha de passar - per una qüestió tan delicada com aquesta- a debat, aquí, i que no sistemàticament vosaltres ho pugueu fer i no ho pugueu fer. Però compte, a partir del moment que l'heu posat us ho exigiran, us ho exigiran. Llavors, segurament que d'aquí un temps podria ser que les vostres alegries es convertissin en penes, o sinó en penes de vosaltres, almenys dels *quins* avui ho toleren.

Per aquest motiu, doncs, conseguint amb la meua postura de fa 2 anys, i veient que res ha canviat, i molt respectuós amb aquesta institució, i no volent

de cap de les maneres delegar aquesta facultat al Govern -ni li hauria delegat quan feia partida, que això quedi ben clar- de la coalició, ni avui tampoc, perquè si en aquells moments ho hagués fet, avui també, cregueu que fins i tot estant de l'altre costat ho faria, doncs, jo votaré en contra d'aquest Projecte. He dit.

El M. I. Sr. Síndic General:

També pel Grup Mixt, té la paraula el Sr. Vicenç Mateu.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, com ja havia dit abans, el que jo vaig a fer és una exposició que abraça el conjunt de les nostres votacions en les 4 lleis.

En primer lloc, voldria dir que nosaltres som fermament partidaris, ho hem declarat repetides vegades, d'acabar d'eradicar el problema del contraban, i també som partidaris de prendre mesures que assegurin el futur dels diferents sectors afectats per l'anomenat problema del tabac. Malgrat això, el nostre vot ha estat un vot desfavorable als diferents projectes de llei, i també ho serà amb el que ara s'està debatent. I això per 3 tipus de raons: en primer lloc per raons de forma; després per raons de fons, i en tercer lloc, per altres raons que no sé si són ben bé de forma o de fons i que, per tant, qualificaré per raons d'oportunitat.

Pel que fa a les raons de forma. Bé, ja s'ha dit aquí quan s'ha estat discutint la moció, presentada des del banc de l'oposició, que el procediment emprat, tot i que emparat pel Reglament, entenem que no és un procediment correcte. Aquest procediment d'extrema urgència està pensat per altres tipus de situacions que no són aquelles que ens trobem en aquest moment.

Per tant, això per nosaltres està totalment fora de lloc i és un fet greu -ja ho hem manifestat abans-, perquè això està esdevenint una pràctica habitual en aquesta Cambra que fa que es desvirtui la feina que entre tots plegats fem, i que hi hagi un menysteniment general de la Cambra.

Els textos que vostès ens han presentat són textos complexos que afecten tant el futur del tema del tabac i el futur de la pagesia com també, l'eradicació del contraban. Són 2 temes diferents però que estan estretament interrelacionats per desgràcia -diria jo.

No hem tingut temps per examinar aquests projectes. Nosaltres no hem pogut fer intervencions tan extenses com la resta de companys

parlamentaris. En fi, s'ha dit abans quan han estat tramesos aquests projectes, i aquells que hem d'anar a treballar, cada dia, hem tingut moltes dificultats per poder realment examinar aquestes qüestions.

No tenim tampoc la possibilitat d'esmenar els textos, i aleshores, vostès comprendran que la nostra actitud ja sigui una actitud d'entrada negativa. Malgrat això, ens preguntem per què ho han fet? Per què han decidit de tirar endavant d'aquesta manera? Per què aquesta precipitació si ja saben vostès d'entrada que els criticaríem aquesta manera de fer. Una possible hipòtesi és que potser estan arribant tard als compromisos adquirits; potser perquè tenien por que no se'ls toques cap coma? De fet, ens preocuparia que no es pogués tocar cap coma, perquè, finalment, vostès tenen una majoria suficient per no canviar res. O potser, és que els feia por -com ja s'ha esmentat abans- que no es pogués mantenir la seva disciplina de vot, la disciplina de vot del Grup Lliberal. Bé, reiterem que considerem que aquest és un fet greu.

Pel que fa al fons. Miri, nosaltres entenem que ha acabat passant allò que fins fa poc vostès consideraven impossible, i fins i tot, impracticable. El problema del contraban s'ha acabat, ja que la solució ha passat per l'accés a la comptabilitat, per la penalització del contraban, i també, per la reducció del diferencial de preu. Els 2 primers punts es negaven fa 1 any, la negació de la reducció del diferencial de preu es negava encara fa tot just 10 dies.

Hi ha 2 tipus de textos que s'han presentat aquí. Els textos: la Llei antifrau, la Llei de mercaderies sensibles, aquells que afecten a l'eradicació del contraban que contenen algunes normes que són discutibles i de difícil aplicació, i que entenem que per via d'esmenes potser haurien estat millorades.

I d'altra banda, aquells altres 2 textos, l'augment de taxes i la delegació legislativa, que pretenen, possiblement, assegurar el futur del sector del tabac. Nosaltres coincidim -ja ho he dit d'entrada- en l'objectiu de preservar el futur de la pagesia, també el futur dels fabricants de tabac, però discrepem de totes formes en els mitjans per fer tot això.

Vostès, ens sembla a nosaltres, a Iniciativa Democràtica Nacional -han optat per apuntalar el model existent, han optat per apuntalar l'actual contracte, i al nostre entendre, han perdut una oportunitat d'or, una ocasió magnífica d'abordar d'una forma novedosa, d'una forma radical aquest problema. Crec que vostès han ajornat un problema però que això no serà la solució definitiva, i que en el futur, possiblement, n'haurem de tornar a parlar.

Nosaltres des de fa molt temps estem dient que no és cert que l'Estat no intervingui en aquest contracte

entre fabricants i colliters. Sí que hi intervé, si més no a través de la determinació de les taxes. Nosaltres voldríem que l'Estat no renunciés al paper actiu de dirigir la política econòmica, que recaptés ell les taxes i que elaborés una política agrícola. Aquest, entenem que era el moment ideal per fer-ho, i vostès han decidit de continuar amb el model actual.

Miri, nosaltres som perfectament conscients que el tabac no té alternativa per la pagesia andorrana, no hi ha una alternativa al tabac. Fa temps que també ho estem dient. El tabac no té alternativa però sí que hi pot haver activitats que siguin complementàries al tabac. Establint ajuts per a aquells que són pagesos de veritat, establint ajuts pel qui fa tabac perquè és pagès, i no per aquell pagès fictici, és a dir aquell que és pagès únicament perquè fa tabac.

I vostès això ho saben, i en són perfectament conscients, conscients fins al punt de no publicar les subvencions agrícoles. Es publiquen totes les subvencions menys les de les ajudes socials i no sabem per quina estranya raó no es publiquen les subvencions agrícoles, potser, perquè la seva publicació provocaria, fins i tot, escàndol social.

Reiterem el fet que creiem que han perdut l'oportunitat de fer aquest canvi, esperem de totes formes que les seves mesures siguin operatives per resoldre el futur del sector.

El tercer tipus de raons que jo els voldria esmentar són les raons d'oportunitat. Molts cops en aquesta Cambra s'ha parlat... s'ha fet venir una citació que és la següent: "La dona del César no només ha de ser honrada sinó que també ho ha de semblar". Bé, el moment en què vostès decideixin apujar les taxes, em sembla, és especialment inapropiat, estem a les portes de la hipotètica signatura d'un conveni, davant de la incògnita de si es firmarà o no, i sembla que, finalment, el Govern ha hagut de fer el primer pas per facilitar que es pogués signar aquest contracte.

És inevitable pensar -no ens agradaria pensar però és inevitable pensar- que les quantitats els hi han estat suggerides, indicades, dictades pels diferents sectors o pels fabricants, directament.

Mirin, senyors lliberals i Sr. Forné, nosaltres creiem que el seu Govern s'ha plegat, en aquest cas, a la pressió del sector tabaquer, del sector econòmic. Nosaltres entenem que el seu Govern no actua, no decideix des de la sobirania política i, el que hi ha a Andorra des de la Constitució, la sobirania popular, i per tant, la sobirania política atorgada pels ciutadans, sinó que es plega als interessos d'importants sectors econòmics que són els que els hi estan donant suport.

Per aquestes raons nosaltres no hem recolzat les anteriors lleis i tampoc recolzarem aquesta.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

També pel Grup Mixt té la paraula el Sr. Jaume Bartumeu.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies Sr. síndic.

En referència a aquesta darrera Llei, perquè en les altres nosaltres ja n'hem parlat, tenim una incògnita que se'ns obre, o que se'ns obria quan preparàvem de matinada aquest Consell, que és, si això... aquest full que se'ns portava era un projecte de llei que demanava o no una delegació legislativa.

Per tant, el president del Grup Parlamentari Lliberal, en una de les seves intervencions anteriors, com ara el cap de Govern, ens han dit què és una delegació legislativa. Jo continuo tenint alguns dubtes i ho diré: si és una petició de la delegació legislativa, el Govern no ho ha fet respectant l'article 59 de la Constitució. No hi ha el temps durant el qual la delegació legislativa s'ha d'aplicar, no hi ha les formes parlamentàries de control de la legislació delegada.

Crec que aquí hi ha un evidentíssim problema d'inconstitucionalitat. Si no és una delegació legislativa, a les hores no entenc per què se'ns està dient que es demana una delegació legislativa. És una altra cosa, és una atribució de competències legislatives al Govern, que també, és inconstitucional, per quant no es pot pas pretendre que revisar les taxes forma part de la potestat reglamentària.

El cap de Govern ho ha reconegut ara, aquí, fa un moment, parlant de decrets lleis, i com que no hi havien decrets lleis, doncs, es demanava la delegació legislativa.

Bé, ens ho mengem com ens ho mengem, crec que, aquí, vostès estan plantejant un greu problema d'inconstitucionalitat.

En la intervenció inicial de Nova Democràcia ja hem dit que tot això suposava despullar de manera inconstitucional el Consell General d'una matèria que li ha estat reservada. És clar, és que aquí s'han perdut les formes, perquè si es fes bé, la seva majoria els hauria donat aquesta delegació legislativa de manera ben donada. Ara resulta que se la faran donar malament, i de manera inconstitucional. En tot cas, nosaltres, no podem pas votar semblant proposició.

El M. I. Sr. Síndic General:

Per l'Agrupament Nacional Democràtic té la paraula el Sr. Jordi Torres.

El M. I. Sr. Jordi Torres:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Introduint un nou article, el 27, a la Llei de taxes sobre el consum de 30 de desembre de 1985, vostès, senyors del Govern, gràcies a aquesta delegació o autorització legislativa, podran modificar en un 25%, a l'alça o a la baixa, les taxes sobre el consum del tabac. Molt bé, ja tindran una prerrogativa més. Però, si el Govern la guanya, algú altre la perdrà, i aquest algú és el Consell General, institució en la qual recau normalment la responsabilitat de votar les taxes. Si comencem així, amb delegacions d'aquest tipus, ja em diran què faran els consellers generals. Si bé, de l'oposició ja fa temps que no podem influir significativament en cap decisió, amb aquest tipus de decisió, a partir d'ara, ni els Consellers generals de la majoria no podran dir ni piu.

Realment, no els entenc. Per què aquesta delegació, quan avui mateix ens demostren que en menys de 48 hores, pel procediment d'extrema urgència i necessitat, es poden apujar aquestes taxes? És per desconfiança? No es refien dels seus consellers? És que per tal que no tinguin d'opinar els volen portar tot fet i beneït?

Mirin, la manera de procedir del Govern lliberal és tan agressiva que no sabem com denunciar-ho. Fets com el de presentar aquesta Llei pel procediment d'extrema urgència i necessitat ho demostren. Vol dir, senyor cap de Govern, que una delegació legislativa era tan urgent, justament avui, quan proposem una Llei d'augment de les taxes? El tema introduït amb aquesta Llei -una particular variant del procediment legislatiu que permet al pare ser el padrí, i també, beneir la criatura- no es prou important com perquè s'hagi seguit un procediment normal?

Com podran entendre, la celeritat amb què ens hem de pronunciar no ens ha permès obtenir ni l'assessorament adequat ni la reflexió serena que un tema tan important mereix. Tanmateix, al nostre entendre, i també, en part, a l'entendre del senyor Forné, si ens referim a la seva intervenció davant d'aquest Parlament, el dia 13 de novembre de 1997, quan ja ens anunciava d'alguna manera aquesta Llei, existeixen clars indicis d'inconstitucionalitat en la mateixa. Si aquests es confirmen, no dubtarem en portar al Tribunal Constitucional la qüestió, fet que potser s'hauria pogut evitar amb un procediment diferent.

La meva darrera reflexió és per felicitar els senyors consellers de la majoria lliberal per la rapidesa amb la que enllesteixen els vells problemes. En 46 hores ens presenten i ens voten unes lleis, el contingut de les quals i els problemes que les motiven s'arrosseguen des de fa més d'un any.

Ara bé, el debat al Consell General no s'ha pogut ni plantejar, no deu interessar. La possibilitat d'aportar esmenes és inexistent. Suposo, però, que això els deu semblar un tema secundari, ja que vostès estan per damunt del bé i del mal, tant se val que els diguin una cosa com una altra. Venint de l'oposició, ni cas. Doncs, senyors lliberals, jo tampoc ni cas. El poble ja jutjarà.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Lliberal té la paraula el Sr. Jordi Serra.

El M. I. Sr. Jordi Serra:

Gràcies Sr. síndic.

Senyores i senyors, la voluntat del Principat en la defensa dels interessos del país contra els tràfics il·lícits han portat a considerar la necessitat d'instrumentar un mecanisme àgil i efectiu que permeti al Govern, quan les circumstàncies d'interès general ho aconsellin, dictar una política de taxes que ajudi a regular el mercat del tabac.

En aquest sentit, la modificació de la Llei de taxes sobre el consum que es presenta, introdueix un article referent a l'aplicació d'un règim especial del tabac on s'habilita el Govern, sempre dins d'un marge d'actuació delimitat pel Consell General, en un 25%, perquè pugui modificar el tipus de gravamen aplicable al tabac.

Crec que l'autorització legislativa que presenta la Llei compleix amb escriu aquesta voluntat.

Primer: perquè s'habilita el Govern per poder actuar d'una forma ràpida contra l'existència de diferencials de preus entre l'interior i l'exterior del país.

Segon: perquè es manté la potestat del Consell General en matèria tributària, atès que es limita clarament la potestat per modificar els tipus de gravamen, per una banda, en un marge d'actuació d'un 25%, i per l'altra banda, fixant els criteris a partir dels quals el Govern podrà modificar els tipus de gravamen.

En definitiva, el Grup Parlamentari Lliberal defensa aquesta habilitació perquè permetrà de preservar un sistema per garantir una de les fonts importants de les arques públiques, i de controlar, d'una forma ràpida i efectiva, els diferencials de preus existents amb els altres països veïns.

Per tant, el Grup Parlamentari Lliberal votarà a favor de la present habilitació.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. cap de Govern heu demanat la paraula, abans?

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

El nucli del debat sobre aquesta Llei és de caire, potser, constitucional. El que nosaltres hem fet és el que sabem o creiem que podem fer, i per tant, no és res més del que diu la llei, del que diu la Constitució a l'article 37, que és que els tributs s'han de crear per llei, igual que insisteix, a tot arreu, sense parlar de decrets lleis. No cal que tots els elements dels tributs estiguin exhaustivament regulats per llei, sinó que una llei formal del Parlament pot perfectament permetre que la capacitat reglamentària i de decret del Govern, dins d'un marge i dins d'una delimitació, pugui actuar. Nosaltres creiem que és així. De fet s'està fent així sense haver incidit amb la Constitució, sinó molt abans, amb el tema de les taxes del carburant, el preu del carburant, d'una manera que a vegades, s'ha discutit la seva legalitat fins i tot, i que potser s'haurà d'estudiar a veure si no hi ha una fórmula millor. Però, la fórmula creiem que és aquesta. Pel que nosaltres hem pogut estudiar, certament amb més temps que vostès -d'això no hi ha dubte, perquè és així- doncs, creiem que és suficient si hi ha un tema d'inconstitucionalitat. Bé, hi ha qui ho ha de dir, ja sabem qui és.

Eventualment, nosaltres pensem que és una fórmula adequada, suficient, i controlada perquè l'habilitació legislativa formal de l'article 59 només pot aplicar-se una vegada. Per tant no té cap utilitat. És a dir, és veritat el que ha dit, potser, el Sr. Torres. Si haguéssim de fer aquesta habilitació, que permet la Constitució, i que regula d'una manera diferent de la que fem ara, que és una altra cosa, només tindríem una habilitació per fer només una vegada la pujada de les taxes, i s'hauria acabat, es moriria en ella mateixa.

Això, almenys, és el que ens han fet entendre els experts que hem consultat. I en canvi, també tenim clar i creiem, sincerament, que no hi ha cap element d'inconstitucionalitat amb la Llei que proposem, i a més a més, l'han proposat de tal manera que té unes limitacions en ella mateixa, i amb el benentès, que ni el Govern, ni el cap de Govern, ni el ministre, ni la ministra de Finances, ni el d'Economia, ni el Govern amb pes, prendran cap decisió d'aquest caire, com és lògic, sense tenir-ne puntualment informat, com a

mínim el Grup Parlamentari Lliberal. Segur, perquè és amb ells, gràcies a ells que podrem tenir... he dit com a mínim... Sr. Torres, deixi'm acabar!... gràcies a ells podrem tenir la certesa que aquesta Llei pot passar, i gràcies a la consulta que, també, faríem, en qualsevol cas, amb l'oposició, podríem consensuar qualsevol mena d'augment de taxes que fos necessari.

Això, també, té incidència amb el fet de què estem negociant, com és la nostra obligació. Sembla que es podrà arribar a un resultat amb el tema de l'eliminació del diferencial entre el tabac europeu i el tabac estranger. Si s'hi arriba, potser, requerirà un retoc de les taxes en un sentit o en un altre. Amb aquesta habilitació ho podríem fer de manera immediata, amb aquesta... perdó... habilitació -ens estem confonent de paraules, disculpin- amb aquesta facultat del Govern, de fer-ho, podrem actuar de manera immediata quan faci falta i quan es pugui, en aquests supòsits i en altres que siguin deguts a les diferències de preus amb els països veïns.

És tot. Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Sí, Sr. Simó Duró, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Simó Duró:

Gràcies, Sr. síndic.

Només, vull ben bé creure'l Sr. cap de Govern, però espero que fareu l'augment sense haver donat els cops de corn amb prou temps, perquè ho veurem... ho veurem.

Vull dir, que tenim un document de conjuntura, hi ho veurem ben bé. Quan veurem que hi haurà una correguda, doncs, ja podrem pensar que hi haurà les taxes a l'alça.

I una cosa, Sr. cap de Govern, perquè també s'ha de dir. Digueu que almenys tindreu el suport de la majoria lliberal... ja la teniu, ja us donen foc verd, no els haureu de demanar res, perquè si aquesta vegada -i ho veurem d'aquí una estona- no s'ha trencat, tampoc es trencarà després quan apujareu les taxes. Cregueu-me.

He dit.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

(Se senten veus)

Si us plau! Si no hi ha cap altra intervenció procedirem, doncs, a la votació, doncs, sí és sí al Projecte de llei i no és no al Projecte de llei.

Sr. secretari general, si us plau?

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Miquel Alís Font : No
M. I. Sr. Miquel Àlvarez Marfany : Sí
M. I. Sr. Guillem Areny Argelich : Sí
M. I. Sr. Francesc Areny Casal : Sí
M. I. Sr. Josep Areny Fité : Sí
M. I. Sr. Modest Baró Moles : Sí
M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : No
M. I. Sr. Francesc Bonet Casas : Sí
M. I. Sr. Miquel Casal Casal : Sí
M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela : No
M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : No
M. I. Sr. Simó Duró Coma : No
M. I. Sra. M. Rosa Ferrer Obiols : No
M. I. Sr. Agustí Marfany Puyoles : Sí
M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó : Sí
M. I. Sr. Antoni Martí Petit : Sí
M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora : No
M. I. Sr. Francesc Mora Sagués : Sí
M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : Sí
M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó : Sí
M. I. Sr. Marc Pintat Forné : Sí
M. I. Sr. Jordi Serra Malleu : Sí
M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : No
M. I. Sr. Joan Tomàs Roca : Sí
M. I. Sr. Jordi Torres Alís : No
M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló : Sí
M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : No

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. secretari voleu procedir al recompte, si us plau?

El M. I. Sr. Enric Tarrado:

Vots sí: 17; vots no: 10.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies.

Doncs, a la vista del resultat de la votació declaro aprovat per majoria el Projecte de llei.

Moltes gràcies.

S'aixeca la sessió.

(Són les 19.45 h.)

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 200 PTA
Subscripcions: Tel. 821234